

Översiktsplan 2040

Granskningsutlåtande

ENKÖPINGS
KOMMUN

Översiktsplan 2040

Granskningsutlåtande

Innehåll

Bakgrund	4
Hur granskningen har genomförts	4
Sammanfattning av justeringar efter granskning	5
Myndigheter och statliga verk.....	6
Länsstyrelsen Uppsala län	6
Försvarsmakten	8
Havs- och vattenmyndigheten	9
Jordbruksverket	10
Lantmäteriet.....	10
Region Uppsala	10
Sjöfartsverket	11
Skogsstyrelsen	12
Statens geotekniska institut	14
Trafikverket	15
Yttrande med sekretess.....	16
Kommunala nämnder och råd.....	16
Miljö- och byggnadsnämnden	16
Socialnämnden	17
Tekniska nämnden.....	20
Upplevelsenämnden.....	24
Vård- och omsorgsnämnden.....	25
Kommunalförbund	26
Räddningstjänsten Enköping-Håbo	26
Vafab Miljö	27
Politiska partier	27
Sverigedemokraterna	27
Vänsterpartiet	27
Kommuner	29
Eskilstuna kommun	29
Heby kommun.....	30
Sala kommun	30
Uppsala kommun	30

Västerås stad	30
Intresseorganisationer och föreningar	31
Funktionsrätt Enköping.....	31
Naturskyddsföreningen Enköping	31
Villberga hembygdsförening	32
Övriga	35
Energikontoret i Mälardalen	35
E.ON Energidistribution AB.....	35
Lantmännen	35
Svenska kraftnät.....	36
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)	40
Vattenfall Eldistribution AB.....	40
Medborgarsynpunkter	42
Privatperson 1	42
Privatperson 2.....	43
Privatperson 3.....	43
Privatperson 4.....	45
Privatperson 5.....	46
Privatperson 6.....	48
Privatperson 7.....	50
Privatperson 8.....	51
Privatperson 9.....	51
Privatperson 10	54
Privatperson 11	55

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade under år 2019 om revidering av gällande översiktsplan, Översiktsplan 2030. Samhällsbyggnadsförvaltningen fick i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar ta fram en reviderad översiktsplan för Enköpings kommun.

Den aktualitetsprövning som föranledde uppdraget om revidering visade att planen behöver kompletteras och förstärkas i flera frågor, både tematiskt och geografiskt medan den i andra frågor var fortsatt aktuell. Den uppdaterade översiktsplanen ska innehålla utvecklingsplaner för de sex mindre tätorterna och tydligare ställningstaganden vid lokaliseringsprövning av byggande på landsbygden. Enköpings stad, Haga och Bredsand omfattas inte av planförslaget eftersom dessa områden beskrivs i kommunens fördjupade översiktsplan för Enköpings stad, antagen år 2018. Samråd genomfördes vintern 2023–2024 och ledde till betydande förändringar av planen.

Förslag till ny översiktsplan för Enköpings kommun har nu varit på granskning under perioden 15 november 2024 - 24 januari 2025. Enköpings kommun har sammanställt de granskningssynpunkter som kommit in i denna redogörelse. Enligt Plan- och bygglagen ska kommunen redovisa resultatet av granskningen i ett särskilt utlåtande som också ska innehålla de ändringar av planförslaget som framförda synpunkter har gett anledning till.

Enköpings kommun är tacksam för de synpunkter som inkommit under granskningen. Sammanlagt har cirka 50 aktörer lämnat yttranden vilka bidragit till att utveckla planförslaget. Vår utgångspunkt är att planförslaget är beroende av att prövas mot olika perspektiv och kompletteras med den kunskap som olika aktörer besitter.

Hur granskningen har genomförts

Enköpings kommuns förslag till översiktsplan 2040 har granskats under perioden 15 november 2024 – 24 januari 2025 (10 veckor). I underlaget ingick planförslag för översiktsplan 2040 tillsammans med bilaga 1: Samrådsredogörelse och bilaga 2: Miljökonsekvensbeskrivning och hållbarhetsbedömning.

Handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida, tillsammans med den tidigare samrådshandlingen. Kommunen har också ordnat utställningar av förslaget i tätorterna. Där har handlingarna funnits i pappersform: dels hela handlingen men också den aktuella ortens markanvändningskapitel från handlingens andra del. Utställningarna fanns på Enabygdsarkivet, Villberga Hembygdsförening, Kommunens kontaktcenter, Hummelsta kyrkocenter och Lillkyrka församlingsgård samt på biblioteken i Enköping, Fjärdhundra och Örsundsbro.

Dialogmöten har ägt rum för att informera om planförslaget och för att medborgare skulle få möjlighet att få svar på sina frågor. Vid dessa tillfällen deltog representanter från Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och Teknik- och serviceförvaltningen samt politiker från kommunstyrelsens plan- och exploateringsutskott och teknisk nämnd. De synpunkter och önskemål som framfördes under dialogmötena har bearbetats och i vissa fall lett till förändringar i

handlingen. Dialogmöten hölls i Enköping, Skolsta, Örsundsbro, Fjärdhundra, Grillby och Hummelsta.

På Enköping kommuns webbplats har det funnits information om granskningen, utställningar och dialogmöten. Granskningen kungjordes i Enköpingsposten den 15 november 2024. Den har även uppmärksammats i artiklar i samma tidning samt genom kommunens sociala medier.

Granskningsförslaget har remitterats till kommunens nämnder och bolag, till statliga och regionala myndigheter, intresseföreningar och företag, politiska partier och angränsande kommuner. Alla markägare som direkt berörs av planförslaget har fått information om granskningen via direktutskick.

Sammanfattning av justeringar efter granskning

Planen har justerats som ett resultat av granskningen. Vissa ändringar är mer betydande än andra. Planförslaget har genomgått många redaktionella ändringar för att öka läsbarheten. De mer betydande ändringarna listas nedan.

- Riksintresse för totalförsvarets civila del med transmissionsnätet för el har lagts till i handlingen. Kommunens ställningstagande för MSA-områden som omfattar civil luftfart har också infogats.
- Planen har kompletterats med utökade beskrivningar kring grön infrastruktur, särskilt lokala ekologiska värden och samband. Tätorternas utvecklingsplaner har kompletterats med utökade beskrivningar om grön infrastruktur.
- Det har även skett två betydande ändringar i tätorternas mark- och vattenanvändningskartor:
 - Område H5 (tidigare utökning av skoltomten) har strukits ur förslaget.
 - Område G3 (tidigare markreserv för bostadsutveckling) har strukits ur förslaget.

Samtliga synpunkter som inkommit under granskningen har bearbetats, även sådana som inkommit efter granskningens slut. Samtliga synpunkter som inkommit har diarieförts. Synpunkter som inkommit formellt under granskningsperioden bemöts i detta utlåtande. Det är inte alla synpunkter som lett till en förändring av planen.

Myndigheter och statliga verk

Länsstyrelsen Uppsala län

Inledning

Enköpings kommun har i enlighet med 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (PBL) översänt ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen för granskning.

Länsstyrelsen lämnade ett samrådsyttrande den 12 februari 2024 (dnr 8743–2023).

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § PBL. Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede. Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till planen då den antagits. Där Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del, ska det anmärkas i översiktsplanen (3 kap. 20 § PBL). Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen Totalförsvaret (3 kap. 9 § MB)

Den 25 oktober 2024 beslutade MSB att samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el samt ledningarna i distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland med tillhörande stationer, ska utgöra riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, (TfC 0004–0024). Enköpings kommun berörs av detta beslut och behöver i översiktsplanen redovisa riksintresset samt hur kommunen anser att riksintresset ska tillgodoses.

Riksintressen Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Utöver Uppsala flottiljflygplats och Arlanda berörs kommunen även av MSA-tytor tillhörande Västerås och Bromma flygplatser, vilka är utpekade riksintressen för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Planen behöver kompletteras så att det tydligt framgår att planeringsprinciper för påverkansområden för flygplatser och civil luftfart gäller även för dessa flygplatser.

Riksintressen Naturvård (3 kap. 8 § MB), Natura 2000 (4 kap. miljöbalken)

Kommunen har beaktat de kommentarer och synpunkter kopplat till naturvärden och förtydligat skillnaden mellan riksintressen för naturvärden enligt 3 kap. MB och Natura 2000 (4 kap. miljöbalken), som länsstyrelsen lyfte i samrådet. Det saknas dock fortfarande övergripande kartor

som visar vilken värdefull natur som behöver beaktas var, och inte minst en analys av hur naturliga funktioner upprätthålls exempelvis genom att känsliga områden undviks. Det saknas i planen också resonemang om arters möjlighet att sprida sig mellan skogliga bestånd, och hur de hänger ihop på kommunal nivå. Det räcker inte med att precisera var marker med höga naturvärden är belägna, utan det krävs i planen även resonemang om deras ekologiska funktion för de värden de ska bevara. Detta kan uppnås exempelvis genom att fördjupa beskrivningen av grön infrastruktur och använda sig av konceptet "Gröna kilar".

Svar till Länsstyrelsen i Uppsala

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Planen har kompletterats med det nya riksintresset för totalförsvarets civila del (transmissionsnätet) och MSA-ytorna tillhörande de civila flygplatserna. Båda kompletteringar återfinns i Del 4: Riksintresse kommunikationer. Planeringsprinciper och beskrivningar gällande den civila luftfarten har flyttats från del 3 till del 4 för att förtydliga kopplingen till riksintresseområdena. Eftersom hela kommunen omfattas av överlappande MSA-områden visas de inte i karta i planen. Kommunen har dock tillgång till områdena i sitt digitala kartmaterial som används vid planering och lovgivning.

Planen har kompletterats med beskrivningar och ställningstaganden kring grön infrastruktur. Kommunen har till stor del använt länsstyrelsens planeringsunderlag för grön infrastruktur som stöd för utveckling av handlingen samt befintligt planeringsunderlag kring lokalt värdefulla områden. Handlingen har kompletterats med ett urval av värdetrakter i kommunen vilka binder samman större naturområden med värdekärnor och visar på möjlig spridning av arter däremellan. Handlingen har även kompletterats med ett urval av ansvarsnaturtyper som visar geografisk utbredning av områden med en högre andel ansvarsarter inom olika naturtyper och inom dessa möjliga spridningskorridorer. Både värdetrakter och ansvarsnaturtyperna är presenterade på kommunövergripande nivå i del 3 (sida 144–152 i handlingen). Fler och mer detaljerade beskrivningar återfinns också i varje tätortskapitel, del 2. Även kommunens ställningstagande för att bevara, värna eller utveckla gröna strukturer (planeringsprinciper) har förtydligats. För de områden som omfattas formellt skydd återfinns kommunens ställningstagande i Del 4.

Kommunen har begärt ett reviderat granskningsyttrande från Länsstyrelsen efter dessa ändringar, enligt 3 kap. 18 a § plan- och bygglagen.

Försvarmakten

Försvarmakten lämnar nedan synpunkter på granskningsförslag för Enköpings kommuns nya översiktsplan (2040).

Bakgrund

Länsstyrelsen i Uppsala län och Enköpings kommun har berett Försvarmakten möjlighet att inkomma med synpunkter på granskningsförslaget av översiktsplan för Enköpings kommun.

Försvarmakten har tidigare yttrat sig (FM2023-27992:7, daterat 2024-01-08) under samrådet av översiktsplanen.

Försvarmaktens bedömning och synpunkter

Försvarmakten bedömer att översiktsplanen omhändertar befintliga riksintressen för totalförsvarets militära del inklusive påverkansområdet i både text och kartunderlag. Försvarmakten har således inget att erinra avseende riksintressen men lämnar synpunkter enligt nedan.

Försvarmakten önskar tydliggöra att begreppet Totalförsvaret innefattar både totalförsvarets militära del och totalförsvarets civila del där Försvarmakten ansvarar för den militära delen. Kommunen bör se över granskningshandlingen och tydliggöra i vilket fall det som avses är totalförsvaret i stort, totalförsvarets militära del eller totalförsvarets civila del. Under rubriken Totalförsvaret i del 4 anges Försvarmakten som ansvarig myndighet vilket tolkas som att stycket gäller Totalförsvarets militära del. Detta kan med fördel framgå.

Enköpings kommun beskriver i del 2 utvecklingen av bland annat Lillkyrka och Södra Trögd. Försvarmakten önskar uppmärksamma kommunen på att Veckholms skjutfält med tillhörande påverkansområde för buller eller annan risk inte framgår karta 27 som visar skyddade områden och riksintressen, s.76. Även om riksintresset för totalförsvarets militära del hanteras i del 4 så kan det vara en fördel att förtydliga närheten kopplat till texten om Lillkyrka och Södra Trögd.

Försvarmakten ser positivt på kommunens inriktning gällande en ny Hjulstabro på s.114 i del 2 då detta bidrar till en kapacitetshöjning på väg 55. Försvarmakten önskar delta i kommande skeden och dialog med både kommunen och Trafikverket gällande ny bro. Kontakt kan tas via exp-hkv@mil.se med hänvisning till ärendenummer FM2024-27841.

På s.161 i del 3 finns planeringsprinciper för solenergi. Där står att Försvarmakten ska remitteras inom riksintresse samt påverkansområde för totalförsvaret. Försvarmakten önskar ett tydliggörande kring att det gäller riksintresse för totalförsvarets militära del, påverkansområde för buller eller annan risk samt påverkansområde övrigt. Det finns nämligen ett flertal olika typer av påverkansområden. Vidare önskar Försvarmakten upplysa om att myndigheten ska remitteras bygglov för solceller inom påverkansområde för buller eller annan risk och påverkansområde övrigt då bygglovet är beläget inom detaljplanlagt område.

Försvarmakten ser positivt på kommunens ställningstaganden gällande riksintresse för totalförsvarets militära del och utvecklingen av den tematiska delen rörande totalförsvarets militära del från det tidigare samrådsskedet. Gällande första punkten upplyser myndigheten om att

plan-, lov- och även tillståndsärenden ska remitteras Försvarmakten om dessa ligger inom påverkansområde för buller eller annan risk eller påverkansområde övrigt, enligt riksintressekatalogen.

På kartan som visar riksintressen på s.197 i del 4 framgår Försvarmaktens riksintressen och påverkansområden enligt teckenförklaringen. Försvarmakten har dock olika typer av påverkansområden och fler påverkansområden än vad som framgår av kartan. Kommunen bör lägga till stoppområde för höga objekt tillhörande Uppsala flottiljflygplats, MSA-område tillhörande Uppsala flottiljflygplats samt påverkansområde väderradar tillhörande Väderradar Håtuna. En beskrivning av dessa återfinns i Försvarmaktens tidigare yttrande (FM2023-27992:7, daterat 2024-01-08) samt i riksintressekatalogen för Uppsala län.

Försvarmakten vill betona att det är av stor vikt att exempelvis kommande planer, lov och tillståndsärenden remitteras Försvarmakten enligt vad som framgår i riksintressekatalogen. Detta för att bland annat säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess där inget kan redovisas öppet på en karta.

Svar till Försvarmakten

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Kommunen har förtydligat skillnaden och lagt till beskrivning av riksintresse för totalförsvarets civila del. Veckholms skjutfält med påverkansområde har pekats ut i karta 26 över skyddade områden i Lillkyrka och Södra Trögd. Planen har också förtydligats att utveckling av Hjustabron är ett projekt som ägs av Trafikverket.

Planens planeringsprinciper som rör Försvarmakten som remissinstans för solceller har kompletterats enligt önskemål. Planeringsprincipen för riksintresse totalförsvarets militära del har också kompletterats enligt önskemål.

Karta 56 över riksintressen har kompletterats med stoppområde samt MSA-område för Uppsala flottiljflygplats. Påverkansområde för Väderradar Håtuna framgår inte i kartan med anledning av lägre läsbarhet – det omfattar hela kommunens yta förutom två mindre områden i kommunens nordvästra del. Påverkansområdet finns däremot i den digitala ÖP-kartan på karta.enkoping.se/op.

Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten tackar för möjligheten att lämna synpunkter, men avstår från att lämna ett yttrande.

Svar till Havs- och vattenmyndigheten

Enköpings kommun tackar för informationen.

Jordbruksverket

Jordbruksverket har ingen möjlighet att yttra oss specifikt rörande denna typ av planer utan yttrar oss bara generellt.

Jordbruksverket värnar om jordbruksmarken för Sveriges livsmedelsförsörjning samt för att nå uppsatta miljömål. Vår inställning är att man bör vara ytterst restriktiv med att ta jordbruksmark i anspråk för andra intressen och att man i första hand bör använda annan mark än jordbruksmark för dessa ändamål.

Svar till Jordbruksverket

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-11-14) har följande noterats: Lantmäteriet har av nedanstående skäl inte granskat den aktuella översiktsplanen och lämnar därför inga synpunkter. Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska översiktsplaner och dessa berör normalt sett endast indirekt Lantmäteriets kommande arbete. Många av de ställningstaganden som beskrivs i översiktsplaner kommer i och för sig att innebära förändringar i fastighetsindelningen eller att fastighetsanknutna rättigheter (servitut, ledningsrätter, gemensamhetsanläggningar etcetera) kommer att bildas eller ombildas. Omfattningen av dessa behov kommer dock att konkretiseras i senare skeden, till exempel då områden detaljplanläggs. Lantmäteriet genomför däremot granskning i detaljplanprocessen.

Svar till Lantmäteriet

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

Region Uppsala

Sammanfattning

Region Uppsala har tagit del av materialet och ser positivt på att Enköpings kommun har tagit till sig av synpunkterna i Region Uppsalas remissyttrande på samrådshandlingen och reviderat dokumentet utefter dessa.

Övriga synpunkter

Synpunkterna angående vård och omsorg som lämnades i remissyttrandet kring samrådshandlingen anses inte ha blivit omhändertagna. Därför lyfter Region Uppsala återigen dessa synpunkter.

I anslutning till Enköpings lasarett planerar Region Uppsala för ett vårdcentrum med vårdcentral som nod, närvårdsplatser, röntgen och jourmottagning. Vårdcentrumets upptagningsområde är Enköpings och Håbo kommuner och utredning pågår i samverkan med berörda kommuner rörande invånarnas behov av vård för en precisering av vårdutbudet vid vårdcentrum.

Under rubriken Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län (RUS) önskas tillägg kring det långsiktiga utvecklingsmålet "Planera för ett samhälle som främjar hälsa och för omställningen till effektiv och nära vård".

Region Uppsala önskar att skrivelsen om att Enköpings kommun ska verka för att ge lasarettet förutsättningar att utvecklas. Detta för att möjliggöra att Enköpings lasarett ska ges möjligheter att bedriva en sjukvård som utvecklas och kan utöka sin kapacitet.

Svar till Region Uppsala

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Enköpings stad och omkringliggande områden omfattas av fördjupad översiktsplan (FÖP) som fortsatt gäller. För FÖP-området pekas ingen ny markanvändning eller annan utveckling ut i denna översiktsplan. I den fördjupade översiktsplanen pekas hela lasarettområdet ut för allmänt ändamål och kommunens översiktliga planering skapar inga hinder för en utveckling av verksamheterna.

Utvecklingsmålet finns i granskningshandlingen, i avsnittet om den regionala utvecklingsstrategin. Översiktsplanen är dock inte rätt dokument för att i detalj redogöra för arbetet med vård och folkhälsa, annat än när det berör mark- och vattenanvändning.

Kommunen tar med frågan om lasarettets utveckling till det kommande arbetet med att revidera den fördjupade översiktsplanen. Kommunen ser fram emot fortsatt dialog med Region Uppsala för att utveckla en effektiv och nära vård, god kollektivtrafikförsörjning, regional tillväxt med mera.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur. Verksamheten bedrivs med huvudsaklig inriktning på handelssjöfarten. Fritidsbåtstrafikens, fiskets och marinens intressen ska beaktas.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsförvaltningen vid Enköpings kommun har den 14 november 2024 lämnat möjlighet för Sjöfartsverket att yttra sig över granskningsförslaget till ny översiktsplan för kommunen. Sjöfartsverket yttrade sig även under samrådsskedet.

Yttrande

I likhet med samrådsskedet har Sjöfartsverket ingen erinran mot planförslaget. I samrådsyttrandet begränsades myndighetens synpunkter till ett fåtal förtydliganden gällande riksintresse för kommunikationer (sjöfart) samt Hjulstabron.

Sjöfartsverket noterar att även granskningsförslaget tar upp de allmänna farleder som passerar genom Enköpings kommun. Sjöfartsverket noterar därutöver att kommunen på ett förtjänstfullt sätt har kompletterat med den information om farlederna som Sjöfartsverket lämnade i samrådsyttrandet.

Sjöfartsverket noterar att kommunen fortsatt lyfter betydelsen av en ny- eller ombyggnad av Hjulstabron för att kunna dra full nytta av redan gjorda investeringar för Mälarsjöfarten samt har kompletterat med Trafikverkets information. Sjöfartsverket ser positivt på detta och har inga ytterligare synpunkter på granskningsförslaget.

Svar till Sjöfartsverket

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planen.

Skogsstyrelsen

Grillby

Norr om Grillby finns en nyckelbiotop (N564-2013) i översiktsplanen anges området som grönområde. Beskrivningen på nyckelbiotopen kommer här: "Nyckelbiotopen utgörs av en gammal barrblandskog med grova träd och död ved. Det finns också mindre områden med fuktigare mark/myr samt hållmark. Utmärkande för biotopen är kontinuiteten, skogen har aldrig kalavverkats eller röjts/gallrats, men det finns enstaka stubbar från avverkning för ved (plockat).

Skogen har höga sociala värden och det finns många större och mindre stigar genom området. Närheten till Grillby och motionsområdet norr om tätorten gör att skogen är viktig för såväl svampplockning som friskvård. Det finns ett flertal större myrstackar och det finns spillkråka och gröngöling i området. Naturvärdena är knutna både till den levande skogen, död ved och markskikt med kalkpåverkan. Lågor av både gran och tall finns i olika nedbrytningsfaser och dimensioner, det är god kontinuitet och variation. Klibbticka är rikligt förekommande och det är en viktig art som förrötar ved vilket gör veden tillgänglig för flera andra organismer, både skalbaggar och vedsvampar. Klibbticka finns både på vindfällerna (lågor) och naturliga högstubbar (stående död ved).

Det finns flera signalarter och rödlistade arter som visar på skoglig kontinuitet och fuktig livsmiljö. Vid det första inventeringstillfället (sep 2013) var det dåligt med marksvampar, en inventering vid bättre förhållanden kan säkert ge fler fynd. Oidentifierade exemplar av Korktaggsvampar, *Hydnellum* spp., finns i området, arter som bildar mykorrhiza med gran och tall. De trivs bäst i gammal mossig barrskog med kalkhaltig mark och signalerra för skog med höga naturvärden. Tallticka finns rikligt över hela ytan, en art som bildar fruktkroppar på tallar över 100 år. En viktig faktor för områdets karaktär och hydrologi är myren strax nordost om nyckelbiotopen. Området har vid något tillfälle brunnit. Gränserna på nyckelbiotopen är ganska tydliga."

Hummelsta

Norr om grönområdet i Hummelsta ligger ett naturvårdsavtal (SK1078-202). Det är ett avtal tecknat mellan markägare och Staten Skogsstyrelsen. Ett mindre område är också naturvårdsavtalsyta (165-2007): Området ligger i närområdet till samhället Hummesta i Enköpings kommun och utgör en välfrekventerad skog för friluftaktiviteter. Bland annat löper en motionsslinga genom det aktuella beståndet, en rast- och lekplats finns iordningsställd på en berghäll i nordöstra delen. Skogen, särskilt väster om motionsslingan, är skiktad med gammal tallskog och inväxt gran. Enstaka gamla grova granar finns. I och kring ett mycket storblockigt parti i norra delen finns en naturskog med senväxta äldre vårtbjörkar, en äldre asp samt en grupp yngre aspar, gamla tallar och granar. Det

finns tämligen gott om död stående och liggande ved av gran. Flertalet lågor är helt barklösa och av äldre datum. På ett av dessa växer signalarten ullticka. På färskare torrträd som angripits av barkborrar syns fläckspår efter en födosökande tretåig hackspett. Här finns även gångar efter insekterna Thomsons trägnagare och vågbandad barkbock som är signalarter.

Lillkyrka

Söder om kraftledningen ligger ett objekt med natuvärde (N12026-1995).

Beskrivningen: "Ädellövskog utmed vägen Hässlinge-Solkesta. En del av beståndet har stort inslag av asp. Träden är senvuxna. Ek och lönn samt asp är de trädslag som dominerar i trädskiktet. I övrigt finns några almar, lönnar, apalar, sälgar, vårtbjörkar och granar i objektet. Underväxten består av hassel. Rikligt med gamla stubbar efter avverkade grova ekar. Flera fasta fornlämningar finns i objektet."

Skogens pärlor ger bra vägledning om var det finns hänsyn att ta. Skogens pärlor, www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor visar aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, till exempel nyckelbiotoper och skyddade skogsområden. Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden. Utebliven träff i Skogens pärlor utesluter inte förekomst av odokumenterade värden inklusive hänsynskrävande biotoper. Det är därför viktigt att ni själva gör en inventering som belyser områdenas kvaliteter i samband med detaljplanering och exploatering.

Ett medskick är att den tätortsnära skogen också benämnd närskogen, alltså den skog som ligger närmast bebyggelse, som är mest tillgänglig för människor att vistas i regelbundet. Närskogen kan till exempel ligga i anslutning till: skolor, förskolor, vårdinstitutioner, friluftsanläggningar, turistattraktioner, tätorter, småorter och fritidshusområden. Lokala förutsättningar bestämmer närskogens geografiska utsträckning. Det kan variera, men 200 till 300 meter in i skogen kan användas som riktmärke.

Skogsstyrelsen ansvarar för miljömålet "Levande skogar". Det är viktigt att värdefulla naturmiljöer bland annat skog bevaras och att de arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen har miljöer som säkerställs långsiktigt. Kommunen har ett övergripande ansvar att styra i den fördjupade översiktsplanen så att miljömålen på sikt uppfylls.

Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken, gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under skogsvårdslagen). Vidare ingår bland Skogsstyrelsens uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Svar till Skogsstyrelsen

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Planen har kompletterats utifrån Skogsstyrelsens planeringsunderlag om Skogens pärlor för Grillby, Hummelsta och Lillkyrka, med en detaljeringsnivå som är passande för en översiktsplan. Den information som Skogsstyrelsen skickat med rörande nyckelbiotoper skickas vidare till kommunens fortsatta arbete med grön infrastruktur. Vi tackar för övrig information.

Statens geotekniska institut

Yttrande över granskningshandling

Statens geotekniska institut (SGI) har beretts möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår inte i vår granskning.

Underlag:

1. Översiktsplan 2040, Granskningshandling
2. Miljökonsekvensbeskrivning och hållbarhetsbedömning, tillhörande ÖP204, daterad 08 november 2023, slutversion

SGI:s synpunkter

SGI har under samrådsskedet yttrat sig, (2024-01-12, dnr: 5.1-2311-1498) och då framfört att:

- Det bör framgå av översiktsplanen var i kommunen det finns risk för slamströmmar.
- Det är viktigt att kommunen i översiktsplanen på en översiktlig nivå beskriver om bergslänter eller jordslänter med block, kan vara instabila i dag eller bli instabila i framtiden och därmed påverkar markens byggbarhet.
- Översvämningsförebyggande åtgärder, till exempel uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska konsekvenser vilket bör framgå av planen. Detta gäller både befintlig och tillkommande bebyggelse.

Tidigare framförda synpunkter har i stort sett hanterats på ett bra sätt. Karta 55 innehåller mycket av den information som bör redovisas. Skalan och att vissa kartlager täcker över andra lager gör kartan svårläst. Viss information finns mer i detalj i respektive tätortskapitel. SGI anser att en förbättring av karta 55:s läsbarhet (exempelvis genom att dela upp det på fler kartor) skulle gynna planen. I övrigt har SGI inga ytterligare synpunkter på planförslaget.

Svar till Statens geotekniska institut

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Planen har kompletterats med de risker som föreligger inom planens utvecklingsområden. Även kartor med översiktliga risker som rör markens stabilitet (tidigare karta 55, nu karta 54 har genomgått en översyn. Kartan är möjlig att zooma i när planen läses digitalt. Vidare finns digitala kartlager i ÖP-kartan på kommunens webbsida: karta.enkoping.se/op. I vår ärendehandläggning använder vi digitala planeringsunderlag för att säkerställa att risker som rör markens stabilitet hanteras.

Trafikverket

Trafikverket har mottagit granskning gällande översiktsplan för Enköpings kommun. Trafikverket lämnade synpunkter och information i samrådsskedet som bland annat berörde riksintressen, avstånd till väg- och järnvägsanläggning, trafikförsörjning till nya områden, miljö, hälsa och säkerhet samt finansiering.

Sedan samrådet har kommunen reviderat översiktsplanen och Trafikverket bedömer att medparten av våra synpunkter har omhändertagits.

Riksintressen

Trafikverket vill upplysa om att kommunen även berörs av MSA-yltor tillhörande Västerås, Arlanda och Bromma flygplatser, vilka är utpekade riksintressen för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken.

Trafikverket noterar att kommunen under riksintressen för kommunikationer, rubriken farled, har angivit att farled 923 - Oknö-Enköping är utpekade riksintresse för kommunikationer. Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att detta är felaktigt, farled 923 är inte utpekade riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Detta bör korrigeras.

Trafikverket noterar att farleder (och även MSA-yltor tillhörande riksintresseflygplatser) saknas i ÖP-kartan under riksintressen kommunikationer.

Solceller

Trafikverket vill uppmärksamma att en solcellsanläggning kan störa flyg- och järnvägstrafikens tekniska utrustning (EMC-påverkan), varför det är viktigt att beakta detta vid etablering av solcellsanläggningar. Solcellsanläggningar är inte bygglovspliktiga. Trafikverket är dock intresserad av att ta del av de anläggningar som planeras, eftersom de kan innebära påverkan på statlig infrastruktur utifrån flera aspekter, förutom EMC-påverkan behöver bl.a. bländningsrisk beaktas, liksom närhet till väg och järnväg.

Övrigt

Trafikverket välkomnar en fortsatt dialog kring frågor som rör den statliga infrastrukturen och bidrar gärna vid uppdatering av kommunens trafikstrategi.

Svar till Trafikverket

Enköpings kommun tackar för yttrandet och återkoppling på planförslaget.

Planen har kompletterats med information om MSA-yltor för de civila flygplatserna samt förtydligande av tillhörande planeringsprinciper. Hela kommunens yta omfattas av överlappande MSA-områden som är svåra att visa tydligt i karta, varför de bara beskrivs i text. Redovisade farleder av riksintresse har också uppdaterats.

Kommunen tackar även för informationen om solcellsanläggningar och ser fram emot en fortsatt dialog med Trafikverket, i arbetet med trafikstrategin och i andra frågor.

Yttrande med sekretess

Ett yttrande har kommit in med sekretess, från Luftfartsverket. På grund av verkets känsliga uppdrag är alla dess yttranden sekretessbelagda och innehållet redovisas därför inte här.

Kommunala nämnder och råd

Miljö- och byggnadsnämnden

Bakgrund

Ett förslag på Översiktsplan för Enköpings kommun har tagits fram och skickas nu ut på granskning under perioden 15 november till och med 24 januari. Kommunfullmäktige beslutade hösten 2019 att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar ta fram en ny översiktsplan för Enköpings kommun.

LIS-områden

Avsnittet kan med fördel kompletteras med information om förorenad mark och att det kan krävas utredning och eventuell efterbehandling innan eventuell exploatering sker. Inom eller i anslutning till de föreslagna LIS-områdena finns flera misstänkt förorenade områden, exempelvis båthamnar och handelsträdgårdar, som kan ha bidragit till föroreningar i mark, vatten och sediment i dess närområden.

Av planeringsprinciperna i detta avsnitt framgår att vattenverksamheter prövas av Länsstyrelsen i Uppsala. Miljöavdelningen vill upplysa om att vissa vattenverksamheter prövas av Mark- och miljödomstolen beroende på vattenverksamhetens omfattning.

Miljökvalitetsnormer för vatten

På sida 183 i första stycket skriver man att "Normen anger den lägsta tillåtna nivån och får inte underskridas." För att inte riskera att meningen misstolkas med avseende på ordet underskridas kan meningen med fördel omformuleras, exempelvis genom att förtydliga att gällande miljökvalitetsnormer för vatten ska följas alternativt uppnås, eller liknande.

Djurhållning

Under planeringsprinciper för djurhållning sida 117 står det att 50 meter kan vara ett brukbart generellt skyddsavstånd. Folkhälsomyndigheten rekommenderar ett skyddsavstånd på 200 meter mellan hästverksamheter som stall, hästhagar, paddock och bebyggelse. Detta avstånd ska ses som utgångspunkt för vidare utredning i varje enskilt fall, vid planärenden eller nyproduktion av bebyggelse eller nyetablering av hästverksamheter. Det har betydelse för bedömningen av skyddsavstånd om det handlar om närhet till tätbebyggda områden eller om området har lantlig karaktär med utpräglad landsbygdsmiljö där visst inslag av ljud och lukt från hästar får anses som ett naturligt inslag i området och betydligt kortare skyddsavstånd kan tillämpas. Halterna av hästallergen som sprids kan minskas med till exempel genom skyddande vegetation och eller topografi (kulle, höjd, berg) mellan hästverksamheter och bebyggelse, att om möjligt undvika att placera bostäder i den förhärskande vindriktningen från hästverksamheter och att se till att ridvägar och hästhagar i möjligaste mån är åtskilda från annan bostadsbebyggelse.

Kartor

Kartor över ekologisk och kemisk status, på sidorna 185 och 186, kan med fördel förtydligas med

vilken förvaltningscykel som visas då statusen för vattenförekomsterna uppdateras med jämna mellanrum.

I samband med miljöavdelningens kontakter med räddningstjänsten har det framkommit att det inte alltid har använts PFAS-skum i samband med de släckinsatser som markeras i ENA-kartan som "PFAS från brandsläckning". Det bör därför förtydligas att det kan finnas risk för PFAS från brandsläckning, det är inte en konstaterad PFAS-förorening.

Figurtexter saknas till vissa kartor i ÖP-dokumentet. Figurtexterna behöver ses över så att de stämmer överens med innehållet i figuren.

Svar till Miljö- och byggnadsnämnden

Enköpings kommun tackar för värdefull återkoppling på planen utifrån nämndens ansvarsområden.

Kartorna över LIS-områden har kompletterats med punkter för potentiellt förorenad mark där sådan finns i närheten av området. Kartorna över status i kommunens vattenförekomster har kompletterats med referens till vilken förvaltningscykel enligt vattendirektivet som avses.

Gällande planeringsprinciper för djurhållning så tycks det ha uppstått ett missförstånd. Dessa planeringsprinciper fanns på sida 177 i granskningshandlingen och finns nu på sida 171 i antagen handling. Skrivningen justerades efter samrådet i dialog med miljöavdelningen och i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. I samrådshandlingen fanns motsvarande principer på sida 117. Det tycks också uppstått ett missförstånd kring figurtexterna till kartorna, då samtliga kartor i granskningshandlingen har figurtexter som stämmer överens med kartans innehåll. Några av figurtexterna låg dock på motsatt sida i granskningshandlingen, vilket kan ha försämrat läsbarheten eller gjort dem svåra att se. I antagandehandlingen har vi arbetat med figurtexterna för att göra dem tydligare.

Miljökvalitetsnormer för vatten ska följas, precis som nämnden skriver. Detta anser vi beskrivs på ett tillräckligt tydligt sätt i planförslaget. Planen har kompletterats med att vattenverksamhet i de flesta fall provas av länsstyrelser. Gällande punkterna för brandsläckning har räddningstjänsten inkommit med samma synpunkter i sitt granskningsyttrande och kartlagret har strukits från handlingen efter kontroll med Länsstyrelsen.

Socialnämnden

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har tagit del av förslaget till Enköpings kommun nya Översiktsplan 2040. Översiktsplanen visar riktningen för samhällsutvecklingen i syfte att uppnå kommunens övergripande vision. Planen ska bidra till goda livsmiljöer för befintliga och nytillkomna kommuninvånare. Förslaget på Översiktsplan 2040 fokuserar på landsbygden och kransorterna Fjärdhundra, Grillby, Hummelsta, Lillkyrka, Skolsta och Örsundsbro. För Enköpings tätort, Bredsand och Haga finns en fördjupad översiktsplan, antagen 2018.

Till år 2040 beräknas 60 000 invånare bo i Enköpings kommun.

Socialnämnden ställer sig bakom förslaget till översiktsplan och överlämnar sina ställningstaganden till planen utifrån nämndens ansvarsområde.

Socialförvaltningens bedömning

Socialförvaltningen ställer sig positiv till den övergripande inriktningen i planförslaget.

Utifrån socialnämndens ansvarsområden lämnas följande synpunkter kring förslaget

Bostadsutveckling Socialförvaltningen är en viktig aktör att göra delaktig i samhällsplaneringen för att undvika risk för boendesegregation vilket kan leda till ojämlika livsvillkor och skillnader mellan geografiska områden i kommunen. Förvaltningen ser ett behov av fler bostäder i varierande storlek, upplåtelseform och med rimliga boendekostnader. Kommunen har ett bostadsförsörjningsansvar och utbudet av bostäder med lägre hyror är viktig för att möjliggöra att leva upp till detta. Förvaltningen lyfter fram utmaningen med nyproducerade bostäder där svårigheter att uppnå rimliga prisnivåer kan finnas, vilket kan leda till att endast vissa målgrupper kan få tillträde till vissa bostäder. Enköpings kommuns utvecklingsstrategi för bebyggelseutveckling anger att kommunen främst ska växa i Enköpings stad, inklusive Bredsand och Haga, därefter ska utveckling av tätorterna och landsbygden prioriteras. Bostadsutbudet behöver varieras så människor i så stor utsträckning som möjligt kan välja var de vill bosätta sig, oavsett om det är i stad, tätort eller på landsbygden.

Förvaltningen ser att det är särskilt viktigt att utveckla ett samhälle utan sociala eller fysiska barriärer för att minska segregation. Tillgången till grönområden, lekplatser och parker som bjuder in till rekreation, fysisk aktivitet och möten mellan människor är viktig för att skapa trygga samhällen. Säkra trafikmiljöer, framförallt i anslutning till förskola, skola och fritidsutbud ses som prioriterat för att uppmuntra till självständighet och ökad fysisk aktivitet, vilket även främjar den psykiska hälsan.

Socialnämnden står inför ett omställningsarbete då en ny socialtjänstlag väntas träda i kraft 1 juli 2025. I och med den nya lagstiftningen förväntas socialtjänsten arbeta mer förebyggande genom att nå ut till människor innan ett problem uppstår eller växer sig större. Stöd ska erbjudas snabbare, mer lättillgängligt och i större grad utan behovsprövning av ett biståndsbeslut. Det kommer innebära ett förändrat arbetssätt för socialtjänstens verksamheter som i större utsträckning än tidigare förväntas finnas tillgängliga på andra platser, i andra lokaler och sammanhang än traditionellt sett. Det är dock för tidigt att utröna vilken påverkan detta kommer att ha i ett översiktsplanperspektiv och eventuella behov av lokaler tillsammans med andra samhällsaktörer.

Arbetsmarknad och näringsliv Socialförvaltningen ser ett behov av fler arbetsplatser i kommunens geografiska område för att möjliggöra att fler personer kan nå arbetsmarknaden och egen försörjning. Framförallt finns behov av fler arbetsplatser med låg tröskel och variation som kan möta individers olika förutsättningar och förmågor att etablera sig på arbetsmarknaden. Översiktsplanen prioriterar nya områden för industri och verksamheter i anslutning till kollektivtrafikstråk vilket kan möjliggöra tillgång till fler arbetstillfällen. Gröna näringar, så som jordbruk och skogsbruk, är viktiga områden utifrån flera perspektiv kopplat till översiktsplanen och

står för nästan hälften av kommunens markareal. Utifrån arbetsmarknadsperspektivet kan de gröna näringarna tillhandahålla arbetstillfällen till individer som önskar söka sig till detta område.

Tillgång till kollektivtrafik Översiktsplanen uppmuntrar till ett stärkt kollektivt och hållbart resande genom att prioritera utbyggnation av tätorter i anslutning till kollektivtrafikstråk. Samtidigt finns fortfarande begränsade möjligheter att resa kollektivt i vissa stråk i kommunen vilket kan påverka möjligheten till att transportera sig till arbete, utbildning, samhällsservice eller fritidssysselsättning negativt.

Region Uppsala arbetar med att utveckla "Vårdens översiktsplan" med syfte att skapa en långsiktig planering av vårdutbudet i Uppsala län. Socialförvaltningen anser det viktigt att föra en dialog mellan kommun och region om viljeinriktningen för hur tillgången till hälso- och sjukvård och stöd till de med störst behov i samhället ska tillgodoses. Sociala kompassen¹ beskriver Uppsala läns demografi och socioekonomiska skillnader mellan områden i länet. Fjärdhundra och Hummelsta skiljer sig från övriga områden i Enköpings kommun. I dessa två kransorter har befolkningen låg eftergymnasial utbildning, höga ohälsotal och en stor andel är 65år och äldre. Förvaltningen ser det därför som särskilt prioriterat att i översiktsplanen ta hänsyn till hur samhällsservice till svaga målgrupper tillgängliggörs framförallt i tätorterna och på landsbygden.

Barnperspektiv Socialnämnden har ett särskilt ansvar för goda uppväxtvillkor för alla barn och unga, även att särskilt beakta barnperspektivet i förhållande till nämndens verksamheter. Planförslaget anses ha tagit barn och ungas möjligheter till goda uppväxtvillkor i beaktande i utformningen. Stor vikt läggs till exempel på att skapa förutsättningar för säkra gång och cykelvägar och bilfria zoner i anslutning till skolor, idrott och kulturutbud. Ökad rörelsefrihet för såväl barn och unga som andra målgrupper främjas genom utbyggd och tillgänglig kollektivtrafik. Fysisk aktivitet stimuleras genom att prioritera parker, grönområden och lekplatser som bjuder in till möten och spontanlek. En anpassad och lämplig bostad är en grundförutsättning för alla barn, varför det är av betydelse att kommunens planering av bostäder tillgodoser behovet av bostäder genom livets alla skeden.

Socialförvaltningen uppskattar det gedigna arbete som genomförts under framtagandet av översiktsplanen där skolelever i 6 av de olika tätorterna gjorts delaktiga i att lämna synpunkter på förslaget, berätta om hur de rör sig, vilka platser de besöker och tycker om/inte om. Planförslaget har även ställts ut på Westerlundska gymnasiet där dialog förts med ungdomar.

Svar till Socialnämnden

Tack för återkoppling på planförslaget och värdefull information om kommunens förutsättningar och om socialnämndens arbete. Vi ser fram emot fortsatt samarbete i dessa viktiga frågor.

Tekniska nämnden

Inledning

Tekniska nämndens verksamheter har varit delaktiga i processen för den nya översiktsplanen och haft ett mycket bra samarbete med hög delaktighet. Översiktsplanen är ett av kommunens viktigaste styrdokument och utifrån detta vill förvaltningen göra några medskick om teknisk infrastruktur och försörjning till det fortsatta arbetet.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att den föreslagna översiktsplanen är ett välarbetat dokument och ett viktigt steg för att möta behoven i kommunen med hållbarhet i fokus. Vi vill understryka vikten av att noggrant planera och investera i teknisk infrastruktur för att säkerställa att den kan möta framtida krav och bidra till en hållbar utveckling. Vi ser fram emot att samarbeta med andra förvaltningar och aktörer för att genomföra intentionerna i översiktsplanen på ett effektivt och hållbart sätt.

VA försörjning och klimatanpassningar

Förslaget till ny översiktsplan innehåller förbättrade planeringsprinciper som rör vattenfrågor och tidigare underlag har utvecklats och förtydligats på ett bra sätt. Vattenfrågorna är både förvaltningsövergripande och geografiskt övergripande. Det har blivit en mycket tydligare planeringsmöjlighet som vi verkligen tror och hoppas ska kunna skapa bättre förutsättningar för exempelvis dagvatten och översvämningsfrågor. Det gäller även planeringsprinciper för markavvattning och markavvattningsföretag, översvämningsfrågor, torka och för miljö kvalitetsnormer för vatten. Planeringsprinciperna i samband med ny byggnation på landsbygd och kransort är tydliga vilket bör göra det lättare att förutse konsekvenser och vilken teknisk infrastruktur som finns tillgänglig.

Resor, logistik och transporter

Överlag är förslaget till ny översiktsplan bra utifrån trafiksynpunkt. Mycket involveras vad gäller infrastruktur och prioriteringar när trafik planeras. Ett växande samhälle kommer att leda till ökad trafikbelastning på både vägar, GC-vägar och kollektivtrafiksystem. Detta inkluderar även parkeringslösningar och laddinfrastruktur för elfordon. Geografiska avstånd och spridd bebyggelse kan innebära att resvägarna kan bli långa och tidskrävande, vilket kan minska attraktiviteten för kollektivtrafik jämfört med bilåkning. Dessutom kan bristen på infrastruktur, såsom busshållplatser och säkra gång- och cykelvägar till hållplatserna, ytterligare försvåra användningen av kollektivtrafik. Det är även framåt viktigt att planera för utbyggnad och förbättring av vägnätet, inklusive gång- och cykelvägar, samt att säkerställa att kollektivtrafiken är tillräckligt utbyggd och effektiv. Ett medskick till det fortsatta arbetet med översiktsplan är att överväga tillgång och acceptabla avstånd till kollektivtrafik vid nybyggnation.

I förslaget finns en otydlighet vad gäller byggnation på landsbygden som vi tror kan leda till problem längre fram. Det står i förslaget att byggnation inte får ske i stor skala och att det inte ska byggas nya "byar". Begreppet by innebär flera hus och gårdar som ligger nära varandra på landsbygden där storleken och antalet boende kan variera mycket. Vi tror därför att det vore bra att lite mer detaljerat beskriva vad en by innebär i översiktsplanen.

Livsmedelsförsörjning och förädling

Enköping har en aktiv landsbygd med både stor- och småskalig livsmedelsproduktion. Att främja

lokal livsmedelsproduktion och förädling av livsmedel är viktigt av flera skäl. För det första bidrar det till att stärka den lokala ekonomin genom att skapa arbetstillfällen och stödja lokala bönder och producenter. Detta leder till en mer robust och självförsörjande samhällsekonomi. För det andra minskar det miljöpåverkan genom att reducera transportsträckor och därmed utsläppen av växthusgaser. Dessutom främjar det biologisk mångfald och hållbara jordbruksmetoder, vilket är avgörande för att bevara ekosystem och naturresurser för framtida generationer. Här skulle översiktsplanen kunna utvecklas lite ytterligare genom riktningar som vore gynnsamma för livsmedelsförädling så som exempelvis mejeri, kvarn och slakteri.

Framtida lokalbehov

Vi vill lyfta att dialogen mellan strategisk planering och lokalförsörjningen kring den nya översiktsplanen har positivt, det har varit en framåtriktad och lyhörd kommunikation. Lokalsamordnarna har betonat att de synpunkter som lämnats under arbetets gång, både från tjänstemannahåll och facknämnder har tagits höjd för i den nya översiktsplanen.

Det generella fokuset på kransorterna är positivt för att lyfta kransorterna som annars lätt hamnar i skymundan till förmån för tätorten. Men det finns en risk att merparten av det som rör markanvändningen i tätorten (där vi har störst efterfrågan på mark till verksamhetslokaler) blir otydligt till förmån för fokus på kransorter. Det är i den centrala tätorten som det är mest ont om mark, dvs brist på byggbara tomter till kommunala verksamheter av rätt storlek för att kunna möta lokalförsörjningsbehovet. Vi vet att strategisk planering avser att fånga detta i framtida arbete med FÖP (fördjupad översiktsplan). Men fram tills fördjupad översiktsplan för Enköping har gjorts finns en del otydligheter. Det kan handla om att vi får markförslag till verksamhetslokaler som i FÖP är utpekade för andra användningsområden än det vi behöver bygga. Därför skulle det från lokalförsörjningens håll vara önskvärt att markvändningen i tätorten Enköping blev lite tydligare i översiktsplanen.

Ett medskick till det fortsatta arbetet med översiktsplan och fördjupade översiktsplaner är att tomter för verksamhetslokaler måste vara större och ha tillräcklig bygg rätt och god tillgänglighet för rörelsehindrade/funktionsnedsatta. När arbetet med planering i tätorten går vidare måste större tomter med större bygg rätt planeras. Tomterna behöver vara relativt platta då våra kunder har hög andel brukare som har behov av god tillgänglighet. Vi arbetar idag med två tomter till LSS-boenden som har stora höjdskillnader, vilket leder till opraktiska och dyra lösningar för fastighet (och i förlängningen för verksamheten som ska betala hyra baserat på dyrare lösningar). Mark till dessa kundgrupper behöver få högre prioritet jämfört med annan markvändning än vad det har idag. Den prioriteringen ser vi gärna skulle kunna framkomma i den nya översiktsplanen.

Elförsörjning

En ökad befolkning och utveckling av nya bostadsområden och verksamheter kommer att kräva en förstärkning av elnätet. Det är viktigt att både vi som kommun men också andra aktörer och civilsamhället samarbetar för att säkerställa att elförsörjningen är tillräcklig och att det finns redundans i systemet för att undvika avbrott. Investeringar i förnybar energi och smarta elnät för kommunal verksamhet kommer att vara fortsatt viktigt.

Grönstruktur

Förslaget till översiktsplan visar höga och goda målsättningar vad gäller grönstruktur vilket vi ser

som mycket positivt och i linje med kommunens hållbarhetsambitioner. Under utvecklingsstrategi 6 - "Värna och förstärk grön- och blåstrukturer" lyfter översiktsplanen en bra ambition om att värna och förstärka grön- och blåstrukturen. Detta innefattar tekniska nämndens ansvarsområden genom förvaltning och utveckling av vår gröna allmänna platsmark. Sammanfattningen av utvecklingsstrategin i andra delar av översiktsplanen säger att: "Vi värnar vår stora landsbygd med rika naturmiljöer och väletablerade besöksmål som utgör ovärderliga inslag i kommunens livsmiljöer". Den summeringen kan tolkas som att det handlar om kommunens övergripande natur- och kulturmiljöer och inte om grönstruktur (parker, natur och grönområden) på tätorts nivå. Summeringen av utvecklingsstrategin får gärna breddas så vi även får med den småskaliga gröna allmänna platsmarken.

En genomgående ambition i översiktsplanens delar är skydda, utveckla och skapa en sammanlänkande grönstruktur genom att länka ihop befintliga grönområden med varandra och skapa fler grönområden när det byggs nytt. Det är en övergripande bra ambition som tekniska nämnden och dess förvaltning redan arbetar utifrån. Utifrån tekniska nämndens och förvaltningens ansvar att framöver genomföra översiktsplanen vore det önskvärt om de goda ambitionerna om en sammanlänkande grönstruktur och nya gröna satsningar skulle kunna förtydligas ytterligare, gärna genom att få ta plats i en kartbild. Precis som översiktsplanen pekar ut förslag på nya bebyggelseområden vore det välkommet att även i kartan peka ut var och hur mycket ny grön- och blåstrukturer som behövs i tätorterna. Speciellt i de tätorter som översiktsplanen gör plats för mycket ny exploatering. Vi tror även att det skulle underlätta planeringen för andra aktörer. I flera markanvändningskartor saknas befintliga mindre gröna stråk och länkar som utgör allmän plats. I flera fall har dessa stråk och länkar istället vävts ihop med bostadsbebyggelse. Här skulle vi vilja att de befintliga stråken finns med i kartorna för att underlätta planering vid framtida samhällsutveckling.

Vi ser möjlighet till utveckling kring markanvändningskartornas kategorisering av parker som beskrivs som "anlagda parker med stadsmässig karaktär som har planteringar, parkbänkar och belysning". Den allmänna park- och naturmarken som vi förvaltar sköts och utvecklas utifrån en mängd olika parametrar, bland annat vad som är driftsmässigt och ekonomiskt möjligt men också utifrån vilka önskemål det finns från medborgarna. Flera av orternas grönområden innehåller belysning och parkbänkar men har inte en stadsmässig karaktär. Om översiktsplanen behåller den beskrivningen av parker kan det ge en missvisande bild och hämma möjligheten till parkmarkens förvaltning och utveckling. Eftersom beskrivningen av "grönområde" är mer omfattande och kan innehålla både parker, natur och annan grönstruktur så är vårt medskick att använda den kategoriseringen istället.

Svar till Tekniska nämnd

Tack för värdefull återkoppling på planen utifrån nämndens ansvarsområden.

I Del 2: Landsbygden, sida 105, finns en beskrivning av vad som anses vara ett acceptabelt avstånd till kollektivtrafik vid nybyggnation. Under planperioden eftersträvar kommunen bebyggelseutveckling i kollektivtrafiknära stråk. I Enköpings tätorter räknas all bebyggelse inom tätortsgränsen som kollektivtrafiknära. På landsbygden räknas ett kollektivtrafiknära läge ligga upp till 2 km från hållplats med omkring 10 turer per riktning och dag. Dock är bedömningen av vad

som kan anses vara ett kollektivtrafiknära läge på landsbygden komplex och beror på var i landskapet och i vilken omfattning bebyggelse placeras. Exempelvis kan ett större avstånd till kollektivtrafik vara godtagbart vid uppförandet av ett enskilt hus på landsbygden jämfört med en sammanhållen bebyggelse eller annan bebyggelse så som arbetsplatser, service och handel.

Sammanfattningsvis gäller, ju större exploatering, desto högre krav ställs på närhet till serviceorter och kollektivtrafik. Ny sammanhållen bebyggelse får exempelvis inte uppkomma utanför kollektivtrafiknära läge. Definitionen av ny sammanhållen bebyggelse kan vara ett särskilt antal nya hus eller en viss storlek på ett nytt område, i relation till den plats som ska bebyggas. I del 2: landsbygden finns särskilda planeringsprinciper för ny sammanhållen bebyggelse under respektive tema, samt i del 4 under respektive område om där gäller särskilda principer. Vi har även lagt till en definition för ny sammanhållen bebyggelse (Del 2 Landsbygden).

Enköpings stad och omkringliggande områden omfattas av fördjupad översiktsplan (FÖP) som fortsatt gäller. För FÖP-området pekas ingen ny markanvändning eller annan utveckling ut i denna översiktsplan. Vi tackar för information om lokalförsörjningsbehov, och tar med oss denna i det kommande arbetet med revideringen av FÖP Enköpings stad.

Översiktsplanen är inte ett lämpligt dokument för att beskriva utveckling av livsmedelsförädling annat än då det är kopplat till mark- och vattenanvändning. Avsnitt om jordbruk och skogsbruk återfinns exempelvis i Del 3.

Översiktsplanen som verktyg prioriterar inte mellan olika fokusgrupper utan syftar till att tillgodose alla gruppers behov. Vi tackar för er input gällande detta inför revidering av FÖP Enköping.

Översiktsplanen har kompletterats med kommunens ställningstagande kring bevara och utveckla grön infrastruktur, beskrivande texter och kartor i såväl tätorter som på landsbygden. I våra utvecklingsområden i tätorterna och LIS-områden har vi förstärkt beskrivningar om de gröna värden som antingen ska bevaras eller förstärkas, eller utvecklas. Även markanvändningskartorna i tätorterna har genomgått en översyn för att öka detaljnivån i dessa kartor.

Utvecklingsstrategi 6 - Värna och förstärk grön- och blåstrukturer har kompletterats med beskrivande text om landskapets ekologiska värden och samband. Under rubriken tätorternas grön- och blåstruktur beskrivs redan *att den småskaliga gröna allmänna platsmarken beskrivas genom grön-och blåstrukturen ska fortsatt erbjuda medborgare i alla åldrar närhet till rekreation, spontana mötesplatser, lek- och rörelsemöjligheter och friluftsliv.*

Upplevelsenämnden

Beskrivning av ärendet

Från 15 november, 2024 till och med 24 januari, 2025 inbjöds alla intresserade att ta del av och lämna synpunkter på granskningshandling till översiktsplan 2040. Granskningsförslaget är nu genomarbetat sedan samrådet och remitterat till kommunens nämnder.

Utgångspunkten i Översiktsplan 2040 för Enköpings kommun förväntas öka från drygt 48 000 invånare år 2023 till ca 60 000 invånare år 2040. I takt med att Enköping växer måste goda förutsättningar skapas.

Översiktsplanen omfattar hela kommunens yta och är vägledande för all planering i kommunen. Översiktsplanen innehåller fördjupade mark- och vattenanvändningskartor för de sex prioriterade orterna: Fjärdhundra, Grillby, Hummelsta, Lillkyrka, Skolsta och Örsundsbro. Den fördjupade översiktsplanen för Enköping stad (2018) är fortsatt aktuell och kommer att fortsätta gälla. Den innehåller planeringsprinciper som gäller enbart för Enköpings stad, Haga och Bredsand. De generella planeringsprinciperna som beskrivs i översiktsplanen är dock vägledande även för dessa platser.

Översiktsplanen är ett vägledande och strategiskt dokument som får stor betydelse för kommunens utveckling, för var vi bygger bostäder, planerar samhällsservice och bevarar olika värden. Den tar ett helhetsgrepp över hela kommunens geografiska yta och gör avvägningar mellan olika intressen för att utveckla, skydda och bevara mark- och vattenområdena. De ställningstaganden och principer som föreslås blir vägledande för efterföljande planering och de ska säkerställa att vi har en hållbar utveckling i vår kommun.

Upplevelseförvaltningens yttrande

Upplevelseförvaltningen anser att granskningsförslaget till Översiktsplanen 2040 för Enköpings kommun är en väl genomarbetad plan som är till god strategisk hjälp i framtida planering för kommunens verksamheter. Den ger ett helhetsperspektiv på Enköpings kommun och skapar goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Enköpings kommun. Förslag till översiktsplan har ett brett hållbarhetsfokus med en gedigen hållbarhetsbedömning där planförslagets effekter och konsekvenser bedöms utifrån hela hållbarhetsperspektivet, det vill säga sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenser. Även barnperspektivet bevakas i detta arbete. Utifrån Upplevelsenämndens uppdrag och perspektiv är den sociala hållbarheten en extra viktig faktor i all planering.

Upplevelseförvaltningen har varit involverade och haft representanter med i processen kring framtagandet av förslag till översiktsplanen i olika workshops samt vid textskrivning och faktagranskning. Förvaltningen har i dessa forum framfört sina förslag till ändringar vilka tagits om hand om. Upplevelseförvaltningen kan också konstatera att förslag och synpunkter under samråd tagits om hand. Upplevelseförvaltningen har inget ytterligare att tillägga.

Svar till Upplevelsenämnden

Tack för värdefull återkoppling på planen utifrån nämndens ansvarsområden.

Vård- och omsorgsnämnden

Beskrivning av ärendet

Ett förslag på översiktsplan för Enköpings kommun har genomgått samråd under 2023/2024. Planförslaget har reviderats med hänsyn till de synpunkter som inkommit under samrådet. Det finns nu en möjlighet att inkomma med ytterligare synpunkter innan översiktsplanen antas.

Utgångspunkten i planen är att Enköpings befolkning förväntas öka från cirka 48 000 invånare (2023) till cirka 60 000 år 2040 och då måste goda förutsättningar skapas.

Den tidsmässiga avgränsningen är år 2040 men för vissa avsnitt görs utblickar bortom år 2040. För klimatpåverkan och klimatanpassning tillämpas ett längre tidsperspektiv kopplat till bebyggelsens livslängd.

Planen omfattar hela kommunens yta och är vägledande för all planering i kommunen. Översiktsplanen innehåller fördjupade mark- och vattenanvändningskartor för de sex prioriterade orterna; Fjärdhundra, Grillby, Hummelsta, Lillkyrka, Skolsta och Örsundsbro.

Den fördjupade översiktsplanen för Enköpings stad från 2018 kommer fortfarande att gälla.

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

Vård- och omsorgsförvaltningen menar att översiktsplan 2040 för Enköpings kommun är en gedigen produkt som är till hjälp i framtida planering för nämndens verksamhet.

Vård- och omsorgsnämnden framhöll i sitt svar vid granskningsförfarandet vikten av att medborgare, oavsett ålder och funktionsnedsättning ska kunna bosätta sig och leva likvärdigt i hela kommunen. I den version som finns nu i granskningsförslaget har text där nämndens målgrupper lyfts fram i olika sammanhang tillförts. Till exempel så finns det en text där vikten av att det för personer med funktionsnedsättning och äldre personer byggs tillgängliga utemiljöer, med säkra färdvägar mellan viktiga målpunkter, och tillgängliga bostäder.

Även text om de olika särskilda boendeformer och vikten av att lokaler för sådan verksamhet integreras i bebyggd miljö så långt det är möjligt för att främja integrering i samhället för de som bor inom enheten har tillförts. Vikten av att det även bör finnas en närhet till allmänna kommunikationer för att underlätta för boende, personal och besökare har lyfts fram.

Text har även införts om att all bebyggelseplanering ska beakta perspektiv såsom jämställdhet, jämlikhet, trygghet, funktionsnedsättning, integrationsaspekten och barnperspektivet.

Sammantaget är vård- och omsorgsförvaltningen positiv till de förändringar som gjorts sedan granskningen i förslaget till ny översiktsplan.

Svar till Vård- och omsorgsnämnden

Tack för värdefull återkoppling på planen utifrån nämndens ansvarsområden.

Kommunalförbund

Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Enköpings kommun har begärt yttrande av Räddningstjänsten över *"Översiktsplan 2040"*.

Räddningstjänsten har tidigare framför synpunkter på samrådshandlingen. Av granskningshandlingen och samrådsredogörelsen framgår att endast vissa av våra synpunkter har beaktats. Vi vill därför framföra följande:

- Det finns ett antal kartor i planen där markering för PFAS efter brandsläckning finns markerade. Räddningstjänsten vill göra kommunen uppmärksam på att uppgifterna som dessa markeringar bygger på är mycket osäkra och i vissa fall direkt felaktiga. Dessa bör tas bort från underlaget då de kan ge missvisande uppgifter. Kontakta gärna räddningstjänsten för mer information.
- Det anges i texten att *"Runt flerbostadshus med byggnadshöjd från 11 meter upp till 23 meter använder Räddningstjänsten gatunätet eller särskilt anordnade räddningsvägar som uppställningsplatser för höjdfordon för att skapa en alternativ utrymningsväg"*. Här behöver en korrigering ske då räddningstjänsten behöver använda ett höjdfordon för att tillskapa en andra utrymningsväg från fönster eller balkong. Det är 23 meter till öppningens underkant som är av intresse. Så byggnadshöjden kan vara högre men i de byggnader där öppningens underkant ligger mellan 11–23 meter på det översta våningens fönster eller balkong behöver räddningstjänsten kunna nå med höjdfordon.
- Det anges i texten att: *"Vid bebyggelseplanering behöver erforderligt brandskydd etableras. Brandvatten kan tas från brandposter, sjöar/vattendrag eller från tankbilar."* Sjöar/vattendrag behöver tas bort från denna text då räddningstjänsten i sin handlingsplan enbart anger brandposter och/eller tankbilar. Att ta vatten från sjöar/vattendrag görs enbart i undantagsfall då övriga alternativ inte är tillräckliga. I räddningstjänstens föregående remissvar angavs att kommunen behöver ta fram en brandvattenplan. Det har förts dialog om det efter remissvaret, men räddningstjänsten vill hänvisa till vårt tidigare svar eftersom kommunerna behöver utveckla en sammanhållen planering för brand- och släckvattenhantering där brandskydd, miljöskydd och säker dricksvattenförsörjning tillgodoses.

Svar till Räddningstjänsten Enköping-Håbo

Tack för värdefull återkoppling på planen utifrån era ansvarsområden.

Lagret för brandsläckningsplatser där PFAS kan finnas har strukits ur planens kartor efter diskussion med Länsstyrelsen. Informationen om dessa områden finns fortfarande i EBH-registret och i kommunens planeringsunderlag och kan användas då det är relevant. Planen har även uppdaterats utifrån förslagen om byggnadshöjder och räddningstjänstens tillgänglighet vid insatser, detta finns i Del 3: Beredskap. Skrivelsen om sjöar och vattendrag utgår från planen.

Kommunen ser fram emot en fortsatt dialog kring framtagande av brandvattenplan.

Vafab Miljö

Vi har inga ytterligare synpunkter att framföra, vi tycker att våra synpunkter från samrådet tagits omhand på ett bra sätt.

Svar till Vafab Miljö

Tack för värdefull återkoppling på planen utifrån era ansvarsområden.

Politiska partier

Sverigedemokraterna

Denna plan är oerhört genomarbetad. En stor eloge till tjänstemännen som arbetat fram planen. Partierna och politiker har verkligen fått vara med och påverka kommunens framtid som sig bör. Planen är en vision, en åsiktsförklaring närmaste 15 åren hur kommunen ska utvecklas. Varje mandatperiod ska planen revideras. Planen är möjligen för detaljerad, nästan, som en detaljplan. En översiktsplan måste dock inte följas till punkt och pricka som en detaljplan kräver.

Svar till Sverigedemokraterna

Tack för återkoppling på planförslaget.

Vänsterpartiet

Generellt anser vi i Vänsterpartiet att förslaget till översiktsplan är väldigt bra.

Vi i Vänsterpartiet är också mycket nöjda med det seriösa sätt som förslaget arbetats fram på. Förhoppningsvis borgar det för att planen kommer att bli värdefull i det framtida planeringsarbetet och även värdefull för fastighetsägare och andra som berörs.

Vänsterpartiet vill dock ihärda i tre av de ståndpunkter som partiet framförde under samrådsförfarandet. De rör vikten av att följa Boverkets rekommendationer för friyttestorlek vid förskolor och skolor, att ta in en skrivning om möjliggörande av mindre skolenheter samt vikten av att ny bebyggelse på landsbygden enbart tillåts i kollektivtrafiknära lägen.

Således vill vi i Vänsterpartiet nu upprepa följande tre synpunkter på förslaget till Översiktsplan 2040:

- Översiktsplanen bör innehålla ett krav på att det för alla förskolor och skolor i kommunen avsätts tillräckligt mycket mark så att Boverkets rekommendationer rörande yta per barn och elev kan upprätthållas. Detta innebär minst 40 kvadratmeter per barn i förskolan och 30 kvadratmeter per elev i grundskolan och aldrig mindre än 3 000 kvadratmeter per förskoleenhet eller skolenhet.

- Översiktsplanen bör kompletteras på så sätt att skolenheter och förskoleenheter kan tillåtas vara relativt små. Det är i linje med skollagen och gagnar en trygg och lärande miljö för barn och elever.
- Bebyggelse utanför staden och tätorterna bör bara tillåtas i kollektivtrafikhärlägen. Detta är av hänsyn till klimat och miljö men också för att minska kommunens kostnader för infrastruktur och kollektiva tjänster. Det finns redan en omfattande bebyggelse i områden som inte är kollektivtrafikhärlägen som får anses vara tillfyllest för behov av bosättningar utanför kollektivtrafikstråken.

Svar till Västerpartiet

Tack för återkoppling på planförslaget.

Enköpings kommun saknar politiskt beslutade ställningstaganden kring friyta, men utgår i planeringen för nya skolor och förskolor ifrån att skolgårdarna ska vara tillräckligt tilltagna. I de mindre tätorterna är tillgången till mark i allmänhet större än i staden. Som exempel innehåller detaljplanen för en ny förskola i Skolsta ca 45 kvadratmeter gårdsyta per barn, vilket är högre än Boverkets rekommendationer. De olika tätorterna har olika förutsättningar för försörjningen av förskoleplatser, vilket har lett till olika typer av förslag i översiktsplanen. I Örsundsbro finns det utmaningar med lämplig byggbar mark, särskilt i avvägningar mellan olika intressen. Den nuvarande förskolan i Salnecke har ett bra läge med närhet till bostadsområden, natur och med goda angöringsvägar. Vi tror att det i framtiden är möjligt att bygga ut Salnecke förskola så att den fortsatt kan vara attraktiv och välfungerande, trots att det inte blir två mindre enheter. En utbyggnation skulle också vara en kostnadsbesparing då nybyggnation är mer kostsam för kommunen. I Fjärdhundra finns det däremot mer tillgänglig mark och där bedöms den befintliga förskolan inte kunna byggas ut inom fastigheten. Istället pekas en ny tomt ut där man i framtiden kan bygga en ny förskola om fler bostäder tillkommer än vad som nu planeras.

Under planperioden eftersträvar kommunen bebyggelseutveckling i kollektivtrafikhärlägen. I Enköpings tätorter räknas all bebyggelse inom tätortsgränsen som kollektivtrafikhärlägen. På landsbygden bedöms ett kollektivtrafikhärlägen ligga upp till två km från hållplats med omkring tio turer per riktning och dag. Dock är bedömningen av vad som kan anses vara ett kollektivtrafikhärlägen på landsbygden komplex och beror på var i landskapet och i vilken omfattning bebyggelse placeras. Exempelvis kan ett större avstånd till kollektivtrafik vara godtagbart vid uppförandet av ett enskilt hus på landsbygden jämfört med en sammanhållen bebyggelse, eller för uppförandet av annan bebyggelse så som arbetsplatser, service och handel. Sammanfattningsvis gäller, ju större exploatering, desto högre krav ställs på närhet till serviceorter och kollektivtrafikhärlägen. Ny sammanhållen bebyggelse kan exempelvis inte uppkomma utanför kollektivtrafikhärlägen.

Kommuner

Eskilstuna kommun

Eskilstuna kommun ställer sig positiv till Enköpings kommuns förslag för översiktsplanen. De regionala frågorna beskrivs i förslaget som strategisk viktiga. Planförslaget har ett tydligt upplägg kopplade till strukturen som Boverkets ÖP-modell föreslår.

Enköpings förslag till ny översiktsplan lyfter särskilt upp den regionala utvecklingen kopplad till sin egen region samt till området norr om Mälaren där Uppsala och Västerås beskrivs som strategisk viktiga. För Eskilstuna kan detta skapa synergier där ett välintegrerat Enköping, framförallt med kollektivtrafik, kan få positiva effekter för attraktiviteten samt arbetspendlingen och näringslivsutvecklingen inom ett större regionalt perspektiv.

I översiktsplanens förslag beskrivs den gemensamma utvecklingsplanen för "Fyra Mälarstäder" med ett tydligt syfte och bakgrund. "Sedan år 2011 finns ett etablerat samarbete med Västerås, Eskilstuna och Strängnäs - Fyra Mälarstäder. Syftet med samarbetet är att stärka kommunerna nationellt och i Mälardalsregionen. Tillsammans är kommunerna en part i en expansiv tillväxtregion".

Eskilstuna kommun vill framföra att en gemensam satsning för att följa upp arbetet med utvecklingsplanen är både önskvärt och viktigt. Alla kommuner som deltar i samarbetet har nya eller pågående revideringar i sina översiktsplaner sedan utvecklingsplanen godkändes vilket innebär att den gemensamma planen kan behöva stämmas av gentemot förändringar i de olika kommuners strategiska inriktningar för mark och vatten.

Näringslivsutvecklingen kopplade till forskning och innovation lyfts in i förslaget som strategisk viktig. Eskilstuna kommun delar uppfattningen av att näringslivet gynnas av tillgänglig kunskap och en utvecklad akademi, detta är också relevant i det storregionala perspektivet.

I planförslaget står följande: "Tillgång till innovation och forskning bidrar också till näringslivets utveckling och konkurrenskraft. Samverkan med universiteten i Uppsala och Västerås/ Eskilstuna möjliggör för näringslivet att ta del av viktig forskning inom till exempel energi och teknik." Eskilstuna kommun ställer sig positiv till Enköpings intresse av samverkan kopplade till Mälardalens universitets för utveckling inom forskning, utbildning och innovation med syfte av att stärka näringslivet.

Svar till Eskilstuna kommun

Enköpings kommun tackar för yttrandet och ser fram emot fortsatt samverkan i olika frågor.

Heby kommun

För kännedom avstår Heby kommun att yttra sig över Översiktsplan 2040 granskningsförslag (Enköpings kommun).

Svar till Heby kommun

Enköpings kommun tackar för informationen, och ser fram emot vidare samverkan i olika frågor.

Sala kommun

Sala kommun har tagit emot en inbjudan till granskning avseende en ny översiktsplan för Enköpings kommun. Sala kommun har tidigare yttrat sig under samrådsskedet. Granskningstiden pågår mellan 15 november 2024 – 24 januari 2025. Sala kommun har beviljats förlängd svarstid till den 3 februari 2025.

Sala kommun ser att synpunkter som lämnats på samrådshandlingen besvarats och tagits omhand på ett tillfredställande sätt och att Enköpings kommun gjort bra och tydliga ändringar. Det, sedan samrådshandlingen, tillkommande digitala kartmaterialet har skapat nya pedagogiska och estetiska värden.

Svar till Sala kommun

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planen och ser fram emot fortsatt samverkan i olika frågor.

Uppsala kommun

Uppsala kommun har tagit emot granskningsversionen av Enköpings kommuns översiktsplan och har ingen erinran, utifrån tidigare yttrande över samrådsversionen samt Uppsalas egen översiktsplan och andra underlag.

Svar till Uppsala kommun

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planen och ser fram emot fortsatt samverkan i olika frågor.

Västerås stad

Västerås stad har bjudits in att lämna synpunkter på Enköpings kommuns översiktsplan som är på granskning under tiden 15 november 2024 till och med 24 januari 2025.

De synpunkter som Västerås stad lämnade på planförslaget i samband med samrådet har till största del inarbetats i granskningsversionen av ny översiktsplan. Därmed inga ytterligare synpunkter. Vi tackar för möjligheten att tycka till och önskar lycka till med fortsatt process!

Svar till Västerås stad

Enköpings kommun tackar för yttrandet och ser fram emot fortsatt samverkan i olika frågor.

Intresseorganisationer och föreningar

Funktionsrätt Enköping

FRE vill lämna följande synpunkter till granskning av ÖP 2040.

Vi finner det tillfredsställande att de grupper vi representerar, adresseras så explicit som de gör nu i texten, som personer med funktionsnedsättning. I Granskningshandlingen finns det under flera rubriker nu tydligt angivet att samhället skall vara till för alla och det inkluderar även personer med funktionsnedsättning vilket vi är nöjda med.

Vi önskar emellertid att det framgår än tydligare i textavsnittet "Styrande för översiktsplanen", grunden till varför särskilda hänsyn skall tas till personer med funktionsnedsättning. Förutom rent filantropiska skäl, är det just Konventionen för personer med funktionsnedsättning som förklarar det. För även om "vår" konvention ännu inte är en del av svensk lag, är den styrande för hur myndigheter i Sverige skall planera och agera för ökad tillgänglighet på alla plan. Vår erfarenhet är att våra gruppers behov så ofta får en yttring av "välgörenhet" över sig. Att personer såväl barn som vuxna har särskilda rättigheter utöver de som alla människor i samhället har, behöver ha ett tydligt stöd i texten. Där vill vi att det t.ex. under en rubrik FN-konventioner (tillsammans med Barnkonventionen) står Konventionen för personer med funktionsnedsättning.

Svar till Funktionsrätt Enköping

Tack för återkoppling på planförslaget. Handlingen kompletteras med en referens till konventionen för personer med funktionsnedsättning.

Naturskyddsföreningen Enköping

Naturskyddsföreningen Enköping tackar för inbjudan till samråd och vill inkomma med följande synpunkter.

Naturskyddsföreningen förespråkar varsam exploatering inom de mindre tätorterna som presenteras i förslaget till översiktsplan. Naturskyddsföreningen ser positivt på att översiktsplanen har som mål (i ÖP kallat planeringshorisont) att värna grönstrukturer, naturområden, stärka gröna kopplingar och biologisk mångfald samt ekosystemtjänster. Naturskyddsföreningen vill belysa den yttersta vikten av att bevara stora sammanhängande natur- och friluftsområden med höga naturvärden där biologisk mångfald kan fortleva, samt säkrar funktionsdugliga spridningskorridorer mellan dessa.

Föreningen ställer sig positiv till att kommunen inte planerar några utvecklingsområden för bebyggelse, verksamheter eller infrastruktur som direkt eller indirekt kan komma att skada värden inom riksintresseområden naturvård.

Föreningen anser vidare att jordbruksmark ska värnas och inte exploateras. På kartor finns områden med strandskydd, höga kultur- och naturvärden och skydd för landskapsbilden är

utpekade. I samband med exploatering som anläggning av bebyggelse, vägar, kraftledningar m.m. krävs hänsyn dessa utpekade värden.

Föreningen anser även att landskapsbilden ska skyddas i hela stråket mellan Salnecke i Örsundsbro och fram till Torstuna kyrka. I nuläget omfattas endast en mindre del av skyddet. Föreningen är osäker på om det är något som går att utöka inom arbetet med översiktsplanen. Om detta ligger utanför arbetet med översiktsplanen vill föreningen vidhålla vikten av att beakta de värden som ligger inom detta område.

Svar till Naturskyddsföreningen Enköping

Tack för återkoppling på planförslaget. Planen har utvecklats med kompletterande texter och kartor om spridningskorridorer i landskapet för arter inom olika naturtyper.

Landskapsbildsskydd pekades ut av länsstyrelserna enligt den tidigare naturvårdslagen (1964:822). Sedan 1975 kan länsstyrelserna inte längre besluta om nya områden. Däremot gäller skydden fortfarande, om de inte upphävts eller i beslut av aktuell länsstyrelse. Kommunen är medveten om de stora värdena i området, som till stora delar också ingår i riksintresseområde för kulturmiljövården.

Villberga hembygdsförening

Villberga hembygdsförenings kommentarer till förslag till ny fördjupad översiktsplan för Grillby:

Utökad skola och ny förskola:

Nuvarande text: I Grillbys omland finns en fristående förskola. **Kommentar:** Hur definieras Grillbys omland? Om man ska tolka inledningen "Grillby med omland" så består omlandet av byar och gårdar i Hacksta, Villberga och Löt men där finns oss veterligen ingen fristående förskola.

Skapa mötesplatser:

Nuvarande text: Skolans lokaler är redan nu en viktig mötesplats som samlar ortens alla barn och här skulle en fritidsgård med fördel kunna tillskapas. **Kommentar:** Barnen behöver komma bort från sina egna klassrum under fritidstiden. Det är önskvärt att fritidsverksamheten ordnas i särskilda lokaler, gärna nära skolan men inte i klassrummen.

Nuvarande text: för att främja folklivet i Grillby är det önskvärt att torget återigen används som en levande mötesplats. **Förslag att ändra till:** ...för att främja folklivet i Gillby är det viktigt att det etableras fler verksamheter vid torget som lockar besökare så att torget återigen blir en levande mötesplats. *Det är ju verksamheterna som lockar folk, vi kan inte få någon att vara på torget ifall det inte finns något att göra där.*

Förbättrad infrastruktur:

Nuvarande text: I samhället finns behov av åtgärder för att sänka hastigheten framför allt förbi skolan. Trafikverket är huvudman för Boglösavägen, söder om skolan. För att kommunen ska få rådighet över den del av vägen som har betydelse för trafiken inom orten avser kommunen att ta över väghållarskapet längs med den aktuella sträckan.

Förslag att ändra till: I samhället finns behov av åtgärder för att sänka trafikhastigheten framför allt förbi skolan. Trafikverket är huvudman för väg 526 som börjar vid Länsvägen och går Storgatan via Esplanaden ut på Boglösavägen och förbi skolan och förskolan på dess södra sida. För att kommunen ska få rådighet över vägen som har betydelse för trafiken inom orten avser kommunen att ta över väghållarskapet längs med den aktuella sträckan. *Det är viktigt att kommunen får rådighet över hela väg 256 inom Grillby samhälle. Det är den mest trafikerade vägen i samhället.*

Nuvarande text: I samband med utbyggnaden av de nya områdena öster om Länsvägen kommer åtgärder för att minska barriäreffekten behöva genomföras. Kommunen ska föra dialog med Trafikverket om behovet av åtgärder. **Förslag att ändra till:** I samband med utbyggnaden av de nya områdena öster om Länsvägen måste barriäreffekten minskas kraftigt. Kommunen ska i samarbete med Trafikverket genomföra åtgärder som möjliggör säker gång- och cykelväg över Länsvägen och järnvägen från området till affär, skola och andra verksamheter på andra sidan om Länsvägen och järnvägen. *Det behövs en skärpning av formuleringen. Ska det bli ett nytt bostadsområde av G2 så måste trafikåtgärderna prioriteras.*

Mark- och vattenanvändning:

Nuvarande text: på flera ställen i texten används begreppen multifunktionell och mångfunktionell bebyggelse. **Kommentar:** Finns det idag (i till exempel plan- och bygglagen) en tydlig definition av begreppen mång- och multifunktionell bebyggelse? Om inte behöver begreppen definieras så att alla kan var trygga med att bebyggelse med funktioner som inte är önskvärda placeras där på grund av att begreppen saknar en entydig definition.

G3 och G4, tredje stycket:

Nuvarande text: I område G4 kommer det dessutom att finnas närhet till skola och förskola. **Kommentar:** Närhet till skola stämmer väl inte.

G5 Möjlighet för bostäder...:

Kommentar: Vi förutsätter att områdenas numrering i G1 till G9 inte handlar om prioriteringsordning för utbyggnad, men kanske det behöver tydliggöras.

G9 detaljplanelagt verksamhetsområde:

Kommentar: G9 ska enligt förslaget utgöras av skogsmark. Det stämmer inte – större delen av området är fossil åkermark.

Planeringsförutsättningar Bebyggelseutveckling över tid:

Nuvarande text: Grillby är ett gammalt stationssamhälle och bebyggelsen har till stor del uppkommit kring stationsbyggnaden. **Ändra till:** Grillby nämns i skrift redan 1318 och var på 1700-talet den största byn på Trögden. Vid Laga skiftet på 1850-talet skingrades bebyggelsen i byn. En stor del av den nuvarande bebyggelse har uppkommit kring stationsbyggnaden....

Nuvarande text: Bebyggelsen ...bestod av kombinerade bostads- och affärshus i trä. **Förslag att ändra till:** ...bestod av bostadshus i trä kombinerade med hantverksverkstäder och affärslokaler.

Skyddade områden och hänsynsområden

Nuvarande text: Vattentäkten vid Skägginge. **Kommentar:** Det finns ingen i hembygdsföreningens styrelse som vet vad som avses med vattentäkten i Skägginge. Kan namnet ha blivit fel?

Svar till Villberga hembygdsförening

Tack för er återkoppling på planförslaget.

Grillby omland definieras utifrån kommunens statistiska indelning av landsbygden. Omlandet omfattar exempelvis Ekolsund där det finns en fristående förskola. Omlandets utbredning framgår av kartorna om Skydd och hänsyn i slutet av kapitlet om Grillby med omland.

Kommunen för en dialog med Trafikverket kring övertagande av statliga vägar för att få ökad rådighet över dessa.

Vi utgår från Boverkets modell för beskrivning av översiktsplanekartor. Det senaste begreppet för mångfunktionell bebyggelse eller multifunktionell bebyggelse är funktionsblandad bebyggelse. Planen har därför uppdaterats med det nya begreppet.

Det stämmer att numreringen av utvecklingsområden inte utgör prioritering, utan de är sorterade utifrån typ av utveckling. Tidigare område G3 har strukits ur planen. Område G8 (tidigare G9) har fått reviderad områdesbeskrivning. Det stämmer att tidigare område G4, numera G3, har inte en

närhet till befintlig skola och detta justerats. I framtiden kan området ha närhet till ny förskola om sådan uppförs öster om Länsvägen.

I beskrivningen av utveckling i område G2 finns en mer utförlig beskrivning om vilka funktioner som måste säkerställas vid utveckling av områden, exempelvis gång- och cykelvägar och att säkerställa säkra skolvägar, åtgärda barriäreffekter och öka trafiksäkerheten.

Avsnittet om bebyggelseutveckling har strukits ur planen. Vattentäkten har även den strukits. Planen har även reviderats med de språkliga justeringar som föreslagits.

Övriga

Energikontoret i Mälardalen

Energikontoret i Mälardalen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på det reviderade förslaget till översiktsplan för Enköpings kommun.

Energikontoret i Mälardalen anser att kommunen väl har mött inskickade synpunkter på tidigare remissrunda och har därför inget ytterligare att tillägga.

Svar till Energikontoret i Mälardalen

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga ytterligare synpunkter.

Svar till E.ON Energidistribution AB

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

Lantmännen

Lantmännen ek för och Lantmännen Fastigheter AB (gemensamt "Lantmännen") har tagit del av granskningshandling till Översiktsplan för Enköpings kommun och vill med anledning av detta yttra sig enligt nedan.

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ som ägs av ca 18 000 svenska lantbrukare och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Lantmännen äger fastigheten Enköping Mällersta 3:1 ("Fastigheten") och bedriver där sedan lång tid tillbaka industriell verksamhet genom spannmålshantering. På Fastigheten finns bl.a. en siloanläggning men det bedrivs även kommersiell uthyrningsverksamhet genom att Lantmännen hyr ut lokaler till flertalet externa hyresgäster utanför Lantmännens koncern. Fastigheten är belägen inom Fjärdhundra tätort och omfattas av det föreslagna utvecklingsområdet F4 där plats för ny förskola föreslås.

Lantmännen ställer sig generell positivt till tillväxt och utveckling inom Enköpings kommun och mer specifikt Fjärdhundra. Det noteras dock att förslaget innebär en förändring av markanvändningen på fastigheten från industrimark till känslig markanvändning. Detta medför att den verksamhet som Lantmännen bedriver på fastigheten inte kan fortsätta om den föreslagna översiktsplanen genomförs. Mot bakgrund av detta kan Lantmännen inte tillstyrka den föreslagna översiktsplanen, men välkomnar en dialog med kommunen i det fortsatta arbetet med Fjärdhundras utveckling och kring hur de konsekvenser som utvecklingen kan medföra för Lantmännens verksamhet eventuellt kan hanteras.

Svar till Lantmännen

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

Kommunen har haft dialog med Lantmännen angående fastigheten Mällersta 3:1 och förtydligat vad utpekandet som utvecklingsområde innebär. Att området markeras för ändrad markanvändning innebär inte att kommunen kommer att kräva att en sådan ändring genomförs, utan att markägaren kan välja att utveckla fastigheten för andra syften om och när nuvarande markanvändning upphör. Lantmännen har därefter meddelat att man är nöjda med utpekandet, varför ingen justering i planen sker.

Svenska kraftnät

Sammanfattning

Nuvarande förslag till översiktsplan saknar information om riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har beslutat att transmissionsnätet för el samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland utgör områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, vilket bör framgå av översiktsplanen.

Sedan samrådet har kommunen ändrat formuleringar i översiktsplanen som handlar om teknikval för kraftledningar och i nuvarande version av översiktsplanen görs ställningstagandet att kommunen förordar markförlagda ledningar i hela kommunen. Svenska kraftnät bedömer att ställningstagandet saknar resonemang om vad som är systemtekniskt lämpligt på transmissionsnätets spänningsnivåer, inte minst med hänsyn till driftsäkerhet. Svenska kraftnät anser att formuleringarna om teknikval för kraftledningar är bristfälliga och bör skrivas om inför antagande.

I samrådsskedet påtalade Svenska kraftnät att kommunen endast redogör för ett av våra projekt i kommunen. Vi anser att samtliga projekt bör redovisas i kommunens översiktsplan och önskar en komplettering inför antagande. Vidare anser Svenska kraftnät att information om våra projekt i kommunen ska redovisas under lämpliga rubriker.

I översiktsplanen förs det resonemang om strålning i samband med kraftledningar, vilket blir missvisande då de frekvenser som finns i kraftledningar är så låga att begreppet strålning inte brukar användas. Vidare är de avstånd som rekommenderas mellan högspänningsledningar på 220

samt 400 kV och bostadsbebyggelse baserad på inaktuell information. Skrivelsen om att Svenska kraftnät beslutar eller ger rekommendationer om strålning stämmer inte, Svenska kraftnät följer ansvariga myndigheters rekommendationer.

Informationen om när Svenska kraftnät vill bli hörda i samråd bör också förtydligas. Svenska kraftnät har gärna en uppföljande dialog med kommunen för att diskutera hur översiktsplanen kan omarbetas inför antagande, med hänsyn till våra synpunkter.

Våra synpunkter

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har i slutet av oktober 2024 beslutat att mark- och vattenområden som används för samtliga befintliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el, samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland, är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Granskningsförslaget till ny översiktsplan för Enköpings kommun saknar information om riksintresset för totalförsvarets civila del, planen redogör endast för totalförsvarets militära del.

Det utpekade området för riksintresse för totalförsvarets anläggningar vid en luftledning är 100 meter. Det omfattar den befintliga ledningsgatan som är cirka 50 meter bred och den yta som krävs för att bygga en ny eller ersättande ledning intill den befintliga ledningen. Även denna yta beräknas till 50 meter i bredd. Riksintresseområdet vid stationer består av den befintliga stationsytan samt den yta som behövs för att förnya och anpassa stationen efter ökade behov. Beroende på den enskilda stationens disposition och förutsättningar kan stationen förnyas på olika avstånd från befintlig stationsyta. Utanför det utpekade området för riksintresse finns dessutom ett påverkansområde där vissa åtgärder eller verksamheter påtagligt kan försvåra upprätthållandet av transmissionsnätet eller förutsättningarna för att bygga ut och förnya nätet.

Kommunen bör i översiktsplanen redovisa och ta ställning till det utpekade riksintresset. Svenska kraftnät stödjer gärna genom att tillhandahålla lämpligt kartmaterial över de delar av riksintresseområdet i Enköpings kommun som kan redovisas öppet.

Mer information om utpekandet av transmissionsnätet som riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, finns på MSB:s och Svenska kraftnäts webbplatser:

- MSB pekar ut elnät som riksintresse för totalförsvarets civila del (<https://www.msb.se/sv/aktuellt/nyheter/2024/oktober/msb-pek-ut-elnet-som-riksintresse-for-totalforsvarets-civila-del>)
- Transmissionsnätet är riksintresse | Svenska kraftnät (<https://www.svk.se/utveckling-av-kraftsystemet/samhallsplanering/trans-missionsnatet-ar-riksintresse>)

Ställningstagande om teknikval för kraftledning

Sedan samrådet har kommunen ändrat formuleringar i översiktsplanen som handlar om teknikval för kraftledning. Den nya ståndpunkten som redogörs i översiktsplanen är att kommunen förordar markförlagda kraftledningar i hela kommunen, bland annat för att frigöra mark till annan

markanvändning och att undvika barriäreffekter. Samtidigt beskrivs energiförsörjningen som en grundläggande byggsten för att möta samhällets behov och kunna ställa om till ett förnybart samhälle. När Svenska kraftnät utvecklar transmissionsnätet för el gör vi det utifrån vårt ansvar att tillhandahålla ett elöverföringssystem som är hållbart, säkert och kostnadseffektivt. Detta är utgångspunkten för oss när vi utvecklar transmissionsnätet för el och anledningen till att vi i första hand bygger luftledningar när vi behöver bygga nya högspänningsledningar för växelström.

Det finns flera skäl till varför luftledningar för växelström är mer fördelaktigt än markkablar på transmissionsnätets spänningsnivåer. Kabelanläggningar i 400 kV-växelströmsnätet kan orsaka försämrade elkvalitet vilket kan leda till begränsningar i driftläge eller kostsamma åtgärder. Vidare har luftledningar längre livslängd och högre tillgänglighet (tid i drift) än markkablar. Att felsöka och reparera markförlagda kablar tar längre tid än för luftledningar, eftersom momenten är beroende av specialistkompetens från särskilda kabelleverantörer. Luftledningar är alltså i drift och tillgängliga i högre utsträckning än markkablar, vilket ger ett robust system med hög leveranssäkerhet.

Eftersom att luftledningar är ett bättre systemtekniskt alternativ, som dessutom kostar mindre än markförlagda kablar, är det i princip endast aktuellt och samhällsekonomiskt försvarbart med markkabel i transmissionsnätet när luftledningar inte bedöms vara framkomliga eller miljömässigt motiverade, som exempelvis i stadskärnor eller på längre sjösträckor.

Hela Sverige är beroende av en robust elförsörjning och Svenska kraftnät önskar att kommunen ser över sitt ställningstagande i frågan om teknikval för kraftledningar, till att även väga in perspektivet om Sveriges behov av ett säkert, hållbart och kostnadseffektivt kraftsystem.

Pågående projekt och framtida utveckling

I Enköpings kommun driver Svenska kraftnät projekt för att stärka transmissionsnätet, öka överföringskapaciteten och byta ut gamla ledningar som når teknisk livslängd. En ny kraftledning behöver byggas mellan stationerna Munga (Västerås kommun) och Hamra (Enköpings kommun), ett projekt som kommunen också skriver om i förslaget till ny översiktsplan. På s. 45 anges att ledningen ska stå klar år 2028, kommunen bör förtydliga att tidplanen är preliminär. Formuleringen om projektet finns under rubriken "Risker för människors hälsa eller miljö" och Svenska kraftnät anser att informationen om projektet bör finnas under en annan rubrik, särskilt då kommunen inte redogör för på vilket sätt som kraftledningen anses utgöra en risk för det område som avsnittet handlar om.

Svenska kraftnät har också ansökt om koncession för en ny kraftledning mellan Hamra och station Överby (Sollentuna kommun). Denna planerade kraftledning finns redovisad på kartor i översiktsplanen, men beskrivs inte i text. I samrådet framförde Svenska kraftnät önskemål om att även detta projekt redovisas i kommunens översiktsplan och inför antagande önskar Svenska kraftnät att översiktsplanen kompletteras med kortfattad information om projektet.

Vidare har Svenska kraftnät nyligen fattat beslut om att förnya kraftledningen mellan station Hamra i Enköpings kommun och station Åker i Strängnäs kommun. Detta eftersom att kraftledningen närmar sig teknisk livslängd och behöver förnyas inom en snar framtid för att upprätthålla drift- och personsäkerheten. Ambitionen är att kunna bygga den nya ledningen i

samma sträckning och ledningsgata som den befintliga, men av framkomlighetsskäl kan det eventuellt bli aktuellt att överväga nya dragningar vid vissa passager. Projektet har precis startat och Enköpings kommun kommer att bjudas in till myndighetsdialog, som är planerad att ske under 2025.

Elsäkerhet och magnetfält

I översiktsplanen används begreppet strålning i samband med resonemang om kraftledningar. Svenska kraftnät vill uppmärksamma om att begreppet strålning inte brukar användas i samband med de låga frekvenser som finns i kraftledningar eftersom fotonenergin är så svag att fälten helt saknar de egenskaper som förknippas med ordet strålning. Elektricitet och olika typer av elektromagnetiska fält finns överallt i vår miljö. När el produceras, överförs eller förbrukas uppstår elektromagnetiska fält. Kraftledningar eller elektriska apparater i hemmet är några av många källor till magnetfält i vår miljö, till exempel är elektromagnetiska fält en förutsättning för teknik som baseras på trådlös kommunikation såsom radio, tv, mobiltelefoner och trådlösa nätverk (wifi). Det vore bra om detta tydliggjordes i översiktsplanen.

Magnetfältet vid en kraftledning varierar över tid och mellan olika platser. Fältet beror framförallt på avstånd till ledningen, ledningens belastning (ström), dess utformning och antalet ledningar vid platsen. Magnetfältet är som högst vid ledningens faslinor, men avtar när avståndet ökar. Den del av översiktsplanen som anger hur stora avstånd som bör hållas mellan kraftledning och bostadsbebyggelse med hänsyn till magnetfält baseras på inaktuell information. Svenska kraftnät har uppdaterat informationen om magnetfält på vår webbplats, länk finns angiven längre ned i yttrandet. I översiktsplanen finns även en formulering i avsnittet om el och energiförsörjning på s. 159 som lyder "I Enköpings kommun tillämpas de råd och riktlinjer som Svenska kraftnät, Elsäkerhetsverket och Strålsäkerhetsmyndigheten beslutar eller rekommenderar om strålning". Formuleringen är missvisande, Svenska kraftnät ansvarar för att våra anläggningar uppfyller de krav som ställs av lagstiftning och ansvariga myndigheter, men vi ger inte egna rekommendationer angående magnetfält.

Vår hänsyn till magnetfält görs i enlighet med strålskyddslagen, miljöbalken och ansvariga myndigheters rekommendationer. Vi beaktar magnetfält genom att utforma ledningar så att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde för allmänhetens exponering, 100 μ T, inte överskrids invid våra ledningar eller stationer. Referensvärdet skyddar allmänheten mot alla säkerställda hälsoeffekter. Ytterligare hänsyn tas vid planering av nya ledningar för att begränsa exponeringen i bostäder, grundskolor och förskolor.

Att Svenska kraftnät vill delta i samråd när något planeras inom 500 meter från våra anläggningar har i sig inte med magnetfält att göra, utan är för att fånga upp förändringar som kan behöva anmälas till Svenska kraftnät eller som på annat sätt riskerar att påverka våra befintliga anläggningar eller framtida utveckling av transmissionsnätet. Det vore bra om detta tydliggjordes i översiktsplanen, särskilt i planeringsprinciperna för strålning och radon då nuvarande formulering kan ge missvisande antydningar.

Mer information om Svenska kraftnäts hållning till magnetfält finns på vår webbplats. På Svenska kraftnäts webbplats finns även generell information om elsäkerhet och regelverken kring det, som kan vara bra för kommunen att ta del av.

- Magnetfält | Svenska kraftnät (<https://www.svk.se/magnetfalt>)
- Elsäkerhet | Svenska kraftnät (<https://www.svk.se/sakerhet-och-bered-skap/elsakerhet/>)

Fortsatt dialog

Svenska kraftnät delar kommunens hållning om att det är viktigt att ha en tidig dialog angående el och energiförsörjning. Vidare är vi positiva till att föra en löpande dialog med kommunen om elsystemet kopplat till den kommunala samhällsplaneringen. I det fortsatta arbetet med framtagande av ny översiktsplan står Svenska kraftnät till förfogande för ett uppföljande möte med Enköpings kommun för att diskutera de synpunkter som nu framförts i vårt granskningsyttrande.

Svar till Svenska kraftnät

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

Riksintresse för totalförsvarets civila del (transmissionsnät) har infogats i planen. Skrivningar om strålning och magnetfält har justerats. Svenska kraftnäts andra projekt inom transmissionsnätet har pekats ut i karta 49.

Kommunen tackar för informationen om teknikval. Översiktsplanens ställningstagande kring detta är politiskt beslutat och förblir oförändrat. En skrivelse om vikten av tidig dialog i kraftledningsärenden har lagts till.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss.

Härmed meddelas att förbundet avstår från att lämna synpunkter.

Svar till Sveriges kommuner och regioner

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB noterar de ändringar som har skett i granskningshandlingen men att Enköpings kommun fortsätter att förordar nedgrävda kablar.

Vattenfall Eldistribution ABs ställningstagande gällande teknikval för spänningsnivå 70 kV eller högre innebär att luftledning generellt ska förordas i ansökningar för linjekoncession. Detta gäller för alla typer av ärenden: nya ledningar avsedda att ansluta kunder, förstärkningar och reinvesteringar i befintligt nät, samt flytt av befintliga ledningar som initierats av kunder eller andra intressenter.

Luftledning är den teknik som Vattenfall Eldistribution AB generellt förordar på spänningsnivåer 70 kV eller högre då det är den tekniska lösning som ger ett säkert, tillförlitligt och effektivt elnät till lägsta kostnad för våra kunder. De huvudsakliga skälen till att luftledning förordas är i korthet:

- Enligt ellagen ska nätägaren ansvara för att dess ledningsnät är säkert, tillförlitligt och effektivt och för att det på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på överföring av el. Begreppen i ellagen understöder ställningstagandet att generellt förorda luftledning som teknisk lösning i 70-130 kV-nätet.
- De tekniska problemen med att i stor omfattning förlägga markkabel i regionnätet skulle bli mycket svårhanterliga och leda till minskad driftsäkerhet. Som exempel kan nämnas risk för resonansfenomen och spänningstransienter, ökat antal felkällor med långa reparationstider, oönskade effektkölen i nätet och mindre möjligheter till maskad driftläggning med momentan reserv för anslutna kunder.
- Luftledning är generellt sett ett betydligt mer kostnadseffektivt alternativ jämfört med markkabel. Samhället får ut totalt sett mycket mer kundnytta för varje investerad krona i 130 kV-nätet om luftledning används istället för markkabel. Därmed kan fler samhällsbehov tillgodoses med luftledningar jämfört med markkabel. Detta är i linje med Sökandens uppdrag om att tillhandahålla ett effektivt elnät.
- Kabel kan utifrån ovan beskrivna anledningar endast förordas på korta sträckor där luftledning inte är möjligt på grund av brist på fysiskt utrymme, till exempel i radiella stadsnät. Som försiktighetsprincip och för att leva upp till likabehandling av markägare och övriga berörda intressenter, kan kabel därför bara accepteras där fysiskt utrymme för luftledning saknas.

I översiktsplanen framgår att solenergianläggningar är mest lämpliga vid platser i anslutning till elnätet.

Om en lågspänningsanläggning (solenergianläggning) planeras att uppföras närmare 300 m från Vattenfall Eldistribution ABs stationsområde eller kraftledningsgata ska samråd om skyddsåtgärder genomföras innan anläggningen uppföres. Skyddsåtgärder kan behövas för att förhindra att farlig beröringsspänning i anläggningen inte överskrider de gränsvärden som anges i ELSÄK-FS kap 5 §7 på grund av jordfel i Vattenfall Eldistribution ABs 130 kV system. Därmed är det viktigt att tidig dialog förs med Vattenfall Eldistribution AB vid planering av solenergianläggningar.

Svar till Vattenfall Eldistribution AB

Enköpings kommun tackar för yttrandet.

Översiktsplanens ställningstaganden angående teknikval är politiskt beslutade och förblir oförändrade. Kommunen tackar för informationen om solenergianläggningar och ser fram emot fortsatt dialog med nätägaren i berörda ärenden.

Avsnittet angående solanläggningar har kompletterats enligt ovan.

Medborgarsynpunkter

Privatperson 1

Nedan följer kommentarer till Enköpings kommuns reviderade planförslag från ägaren till Höja S:1.

Kommentarer till punkterna gällande område för järnvägsreservat (Ö-11), och Ö-4 som berör Höja S:1 i nytt omarbetat förslag "Granskningshandling Översiktsplan 2040"

Båda områdena är idag del av fastighetens åkermark och ingår i tätortens jordbruksmark som ska värnas för livsmedelsproduktion och kulturlandskapets värden. Våra planer för dessa områden är att fortsättningsvis bruka dem för odling! Detta är även i enlighet med Sveriges plan att bli mer självförsörjande.

Gällande järnvägsreservatet och målbilden att en ny järnväg ska tilldelas statlig finansiering för perioden 2026–2037 och byggas ut kring år 2040, vill vi ytterligare en gång poängtera de undermåliga markförhållandena. Vi ifrågasätter starkt om byggnationen är ekonomisk försvarbar med tanke på 1) de enorma kostnader som krävs för markarbeten samt 2) inskränkningarna på värdefull åkermark, naturvärden och kulturvärden. Vi vill också uppmärksamma er på att en järnväg som går parallellt med väg 55 kommer att tvinga kommunen utöka och förbättra passagen, som i dagsläget är en bro, för att markägaren ska kunna ta sig över väg 55 samt en eventuell järnväg.

Vad gäller väg 55 mellan Enköping och Uppsala finns ju redan planer på att bredda den till 2+1-väg mellan Enköping och Litslena och mellan norra delen av Örsundsbro och Uppsala. Detta kommer att väsentligt förbättra pendlingssträckan Enköping-Uppsala, som redan idag fungerar alldeles utmärkt, liksom även sträckan Västerås-Uppsala.

Med tanke på de orealistiska kostnader ett järnvägsbygge skulle medföra och också med tanke på framtida underhåll av banan, så föreslår vi att järnvägsdrömmen stryks ur Översiktsplanen. En utvidgad väg 55 är det alternativ som behövs, och ur underhållssynpunkt är en väg mindre kostnadskrävande än en järnväg. Det är till syvende och sist skattepengar vi talar om.

Gällande Ö-4 vill vi förtydliga att området aldrig kommer att bebyggas med bostäder då denna mark ska fortsätta nyttjas som värdefull åkermark och bistå till livsmedelsproduktionen.

I övrigt vill vi återigen framhålla vikten av att området mellan 55:an, bäcken mot "Salneckeområdet" och Nysätravägen/Uppsalavägen fredas från ingrepp p.g.a. kulturvärdena inom dessa gränser. Kommunens tankar om detta område framgår inte vid betraktande av de kartor som ingår i Översiktsplanen.

Svar till privatperson 1

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Utveckling av område Ö4 i Örsundsbro föreslås som markreserv om fler bostäder behöver tillkomma på orten. Utpekandet som markreservområde betyder inte att kommunen kommer att kräva en ändrad markanvändning, utan helt enkelt att fastighetsägaren har möjlighet att utveckla fastigheten om och när nuvarande markanvändning upphör.

Järnvägsreservatet kvarstår i antagen handling. Järnvägsreservatet är en preliminär bedömning av järnvägens placering och kommer att kunna bli mer precis allt eftersom utredningar kommer längre. Kommunen verkar för bättre kommunikation med hållbara trafikmedel, och en utbyggnation av järnvägen är en stor del av detta arbete. Däremot bör kommunen inte låsa in sig i ett smalare reservat än vad som utretts, och därför kvarstår reservatet i sin helhet i denna översiktsplan.

För området mellan 55:an, bäcken mot "Salneckeområdet" och Nysätravägen/Uppsalavägen gäller de ställningstaganden som finns i Del 4 om riksintresse för kulturmiljövård och regionalt intresse för kulturmiljövård. Här finns även registrerade fornminnen, där ställningstaganden också återfinns i del 4.

Privatperson 2

i grillby finns det plats för 2000 bostäder vilket gör att grillby kan utvecklas till ny stadsdel och en av de verksamheter och handelsområde en äldreboende och vilket gör att flera kommer flyta in till nya stadsdelen

Svar till privatperson 2

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Grillby är en av kommunens tätorter som har bäst möjligheter till utveckling. Kommunens bedömning är dock att föreslagen utvecklingstakt är i Grillbys bästa intresse.

Privatperson 3

Hej!

Jag var på en av era informationsträffar i november och ombads mejla in ett antal synpunkter på ÖP 2040 gällande delen om Fjärdhundra med omland.

- Det är positivt att kommunen vill ta över väghållarskapet för Stora Vägen genom Fjärdhundra och se över åtgärder för att sänka hastigheten genom orten. Känsliga platser förutom förbi Fjärdhundra förskola är centrum vid Tempo och pizzerian där fordon backar ut på vägen från parkeringar.
- Det är också mycket positivt att kommunen vill förbättra kollektivtrafiken. Jag håller med om att det är särskilt angeläget att förbättra turtätheten mellan Fjärdhundra och Heby, vilket skulle kraftigt förbättra pendlingsmöjligheterna till Uppsala, även till Sala. Detta slogs fast redan i Ortanalysen 2016 men tyvärr har mig veterligen inget hänt sedan dess. Jag tycker att detta borde prioriteras ännu mer.

- Stråk med gång- och cykelvägar är överlag väldigt dåligt runt Fjärdhundra. Det skapar en stor isolering för oss som bor utanför orten att kunna ta oss säkert till Fjärdhundra eller till familj och vänner i närheten. För gång- och cykeltrafikanter blir Fjärdhundra i sig en ö som det är svårt att ta sig både till och från. De huvudsakliga vägarna 70 (mot Sala och Enköping) och 254 (mot Heby) saknar helt eller delvis gång- och cykelbanor, eller är fragmentariska. Kommunen bör tydligare specificera i ÖP:n behovet av gång- och cykelvägar inte bara inne i samhället, utan även i dess omnejd.
- Gällande vatten, avlopp och dagvatten tycker jag ÖP:n kan förbättras på flertalet punkter:
 - Dagvatten bör helst inte alls ledas till reningsverket. Det räcker inte med en "översyn av ledningsnätet", det är en förlegad syn på dagvattenhantering. ÖP:n bör peka ut att Fjärdhundra ska förses med duplikata system för dagvatten och avloppsvatten. Dagvatten bör dessutom fördröjas och renas nära källan, precis som kommunens dagvattenpolicy anger. Policyn är för övrigt från 2015 och mycket kortfattad och bristfällig och bör ses över. För den nybyggnation som planeras i Fjärdhundra (och i resten av kommun) bör ambitiösa krav ställas på lokalt omhändertagande av dagvatten och rening av dagvattnet med mer långtgående reningsprocesser än sedimentering (t.ex. filtrering, perkolation till mark, nedbrytning, mineralisering av föroreningar m.m.) med tanke på våra recipienter, i Fjärdhundras fall Lillån, som inte når upp till miljö kvalitetsnormerna för ytvatten.
 - Renat spillvatten leds idag ut till Lillån utan fördröjning. Igen, med tanke på recipientens status bör ÖP:n peka ut att möjligheterna till ytterligare rening i verket och/eller utanför verket, t.ex. i form av översilning eller spillvattenvåtmark, bör ses över.
 - Karta 5 som visar behov av dagvattenhantering Fjärdhundra är otydlig. Vad jag förstod på informationsmötet pekar inte detta ut en plats för rening och fördröjning av dagvatten som kan ledas i ledningsnät utan är snarare en potentiell yta till vilken man kan leda skyfallsvatten ytligt. Det är skillnad på skyfallsvatten och dagvatten, samt om det är rening, fördröjning eller magasinering av vattnet som avses. Detta behöver förtydligas i ÖP:n. Eftersom det finns ett behov av att omhänderta dagvattnet från orten skulle efterfråga jag också möjliga ytor eller platser för samlad rening och fördröjning av dagvatten om man lyckas avleda detta separat från spillvattnet. En sådan yta, exempelvis i form av en damm eller våtmark, skulle kunna kombineras med en park eller annan rekreationsyta. Den park som finns idag i Fjärdhundra centrum är ganska liten. En ny, större park i Fjärdhundra skulle vara ett positivt inslag, även i en landsbygdsort!

Jag vill också lägga till att den ansökan om miljöfarlig verksamhet klass A vid Altuna Flosta, cirka 5 km norr om Fjärdhundra, som just nu behandlas av Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt (mål nr. M 6942-24), inte bör vara förenlig med ÖP:n med tanke på att området pekas ut som landskapsbildsskyddad och som område med regional intresse för kulturmiljö.

Svar till privatperson 3

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Enköpings kommun kommunicerar kontinuerligt behov för att förbättra möjligheten att cykla längs med det statliga vägnätet till Region Uppsala. I del 2 – Infrastruktur och kollektivtrafik, redogör kommunen för de prioriterade sträckorna där kommunen ser störst behov. Bland annat längs väg 70 mellan Enköping och Fjärdhundra.

Det stämmer att de ytor som visas i karta 7 (tidigare karta 5) är möjliga ytor för dagvattenhantering för att ta emot vatten främst från skyfall då de är lågt belägna i relation till omgivande mark. Detta är förtydligat i texten. Inne i tätorten är varje fastighetsägare ansvarig att omhänderta sitt dagvatten. Detsamma gäller för de utvecklingsområden som föreslås, område F1-F4. Det finns inga övriga planer på ytterligare vattenfördröjande ytor på kvartersmark.

I flera av de mindre tätorter finns felkopplingar på ledningsnätet som innebär till spillvattenledningarna vid höga flöden kan leda till oönskade bredningar. Kommunen arbetar med att förstärka såväl kunskaps- som planeringsunderlag för dagvatten. En dagvatten- och en skyfallsmodell finns framtagna för att öka kunskapen om dagvattenledningsnätet och kunna förutsäga var skyfall riskerar att leda till överbelastning i dagvattennätet med översvämningar till följd. Kommunen har också en dagvattenplan från år 2022 som är utgångspunkt i arbetet. Dagvattenplanen har mynnat i en handlingsplan för dagvatten samt att kommunen arbetat fram åtgärdsnivåer och riktvärden för dagvatten. Det sistnämnda styr kommunen till att arbeta med dagvattenåtgärder som lokalt omhändertagande av dagvatten och rening av dagvattnet med mer långtgående reningsprocesser än sedimentering. Med detta sagt behöver kommunen anlägga en våtmark för fördröjning och rening av dagvatten innan dagvattnet möter Lillån. I dagsläget saknas finansiering för åtgärden även om behovet är identifierat.

Kommunen arbetar även med olika markägare, för att få till olika vattenfördröjande åtgärder exempelvis fler våtmarker i landskapet. På så vis kan vattnet buffras i landskapet innan det når bebyggda miljöer.

Alla ansökningar om miljöfarlig verksamhet handläggs enligt kommunens ärendehanteringsrutin och bedöms utifrån antagen översiktsplan.

Privatperson 4

Hej

förslag till ändringar i öp2040, Gäller Fjärdhundra

1. sid 39 : Område F3 UTGÅR (kommunen avvaktar om ändring i avvaktan på om silosen kommer att behövas för lagring av spannmål inför ökat säkerhetstäng och matförsörjning.)

Nytt område som ersätter F3 är österut mot RÅBY (fastighet Simtuna Råby 3:1

Sid 42 Utbyggnad av VA prioriteras detta bör tydliggöras i ÖP

Sid 44 El-ledningen Hamra-Västerås Skall grävas ner bör tas med i ÖP.

Sid 104 Klassning av åkermarken på kartan för att tydliggöra var den bästa åkermarken finns.

Ändvänd klassning från 70:talet (se översänd karta i annat mail)

Svar till privatperson 4

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Utvecklingsområdet F3 (silotomten) kvarstår, efter dialog med Lantmännen. Utpekandet som utvecklingsområde betyder inte att kommunen kommer att kräva en ändrad markanvändning, utan helt enkelt att fastighetsägaren har möjlighet att utveckla fastigheten om nuvarande markanvändning upphör.

Fastigheten Simtuna Råby 3:1 är en jordbruksfastighet utanför tätortsgränsen, öster om orten. Sådan mark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (Miljöbalken 3 kap. 4§). Det innebär att markens lämplighet behöver prövas, men även att lokalisering på annan lämplig mark ska undersökas. Kommunen har gjort bedömningen att det inte finns en större efterfrågan på bostäder än de utvecklingsytor som redan pekats ut i planen och därför inte gått vidare med förslaget.

Ställningstagandet kring teknikval för kraftledningar är politiskt beslutat och förblir oförändrat. Enköpings kommun förordar fortsättningsvis nedgrävda kraftledningar. Detta framgår i del 3: Teknisk försörjning.

Utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp regleras i kommunens VA-plan och i den kommande vattentjänstplanen. Det finns idag inga planer på att ytterligare bygga ut VA-nätet i Fjärdhundra eller närliggande områden.

Gällande den översiktliga graderingen av åkermark som togs fram i början av 1970-talet utifrån 1969 års skörderapportering så anses den inte längre vara ett användbart verktyg i samhällsplaneringen. Materialet är utdaterat och detaljeringsgraden för låg. Dessutom utgår graderingen enbart från direkt ekonomisk avkastning, vilket gör att till exempel vallodling värderas mycket lågt trots att den har betydelse för mjölk- och köttproduktion. Idag utgår bedömningar från miljöbalkens 3 kap 4§, som inte graderar jorden efter produktivitet, utan enbart ser till om den är brukningsvärd eller inte. All mark som har brukats i närtid är att anse som brukningsvärd, men även mark i träda kan anses vara brukningsvärd i framtiden.

Privatperson 5

Yttrandet har kortats ned med anledning till den andel privata information som lämnats i yttrandet.

Till att börja med så kan vi meddela att privatperson inte är intresserad över huvud taget på att sälja sin mark.

Gården Taxhuvud började brukas av Privatpersons fars morfar så tidigt som 1882. Privatperson är därmed sjätte generationen på gården. Ambitionen och inställningen på taxhuvud har alltid varit att åkermark är till för att folket ska ha mat, inget annat.

Jag själv (Privatpersons barnbarn och därmed åttonde generationen på gården) och Privatperson har börjat planera för ett framtida generationsskifte på gården vilket gör att även jag är emot ett skolbygge på nämnda mark. Det finns i dagsläget köttdjur (kor) på gården och min ambition är att utöka antalet djur och kommer att vara i behov av all mark jag kan för att driva gården. Det finns ett ko-stall på gården med plats för 60-70 djur. Man måste även ha i åtanke att marken Privatperson arrenderar (där villaområdet planeras) kommer att gå förlorat som åkermark och den inkomst som därigenom går förlorad för gården. Vi anser också det vara olämpligt med en skola i direkt anslutning till kohagarna. Nämnda mark för bygget är redan utsatt för nedskräpning som kommer från skolgården. Skulle en läskburk som exempel kastas ut i kohagen får det katastrofala konsekvenser om en ko skulle äta upp den.

Privatperson har själv anlagt en gårdsväg som går från gården rakt över till Svinnegarnsvägen för att underlätta vid skördetid. Den är ett måste för lantbruket. Den trafikerats intensivt under skördetiden av väldigt tung trafik så som traktor, traktor med vagn, lastbil och skördetröska vilket gör att vi också ser det som osäkert för en skola att ligga bredvid.

Det är anlagt en gödselplatta (dynghög) med kapacitet för 1200 kubik gödsel på gården som kommer ligga ca 50 meter bara ifrån en potentiell skola vilket vi tycker är väldigt vanskligt.

Vi vet redan nu att den befintliga skolan även fungerar som uppehålle för ungdomar på kvälls- och nattetid i Hummelsta. Det har även förekommit nattliga påhälsningar där verktyg och saker har flyttats på och vattenkranar som öppnats med översvämning som resultat. Så kallade "pojkestreck" och då är ändå den befintliga skolan på lite avstånd. En ny skola på föreslagna mark skulle göra det än mer inbjudande till att göra nattliga besök och ungdomsstök.

Vi vill även passa på att påpeka tillvägagångssättet det här har skett på. Privatperson har inte fått någon som helst personlig kontakt om detta utan har fått ett brev postat till sig där ni hänvisat till länkar och en QR-kod. Det är väldigt svårt för en 85-årig lantbrukare med knapptelefon att ta reda på information då. Det är bara ren tur att Privatperson har mig som hjälp för annars hade han varit helt maktlös inför detta.

Som slutpunkt tycker vi att det borde finnas en mycket mer lämpligare plats för att bygga en ny skola på än på Privatpersons åkermark.

Svar till privatperson 5

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Utvecklingsområdet som i granskningshandlingen var betecknat H5 utgår.

Det är ledsamt att fastighetsägaren inte har nåtts av information om planförslaget. Under både samråd och granskning har information om föreslagen utveckling för området skickats ut till fastighetsägaren med brev med uppmaning att höra av sig till oss via telefon, post, epost eller besöka någon av våra utställningar. Inför både samråd och granskning har kommunen informerat i

Enköpingsposten via kungörelse och annons för dialogmöte. Det har även funnits information på kommunens webbsida, sociala medier samt via kommunens tidning Vårt Enköping vid två tillfällen. Vi har även genomfört utställningar, bland annat på Kyrkocentrum i Hummelsta vid två perioder om tio veckor vardera där det varit möjligt att läsa utskrivna exemplar. Vi har även haft ett antal informationsträffar, bland annat i Hummelstaskolan. Vi tar gärna emot förslag på hur kommunikationen kan förbättras ytterligare till nästa gång ett samråd eller granskning ska genomföras. Förslag kan skickas till framtidssdialog@enkoping.se.

Privatperson 6

Hej,

Vi är en familj som valde att flytta till Örsundsbro för några år sedan på grund av Örsundsbro's lantliga och lugna karaktär utan stora förtätningar och med stor tillgång till gröna ytor.

Vi vill inte se en utbyggnad av Salnecke förskola. Vi vill ha kvar skogen som ligger mellan Hasselvägen och den grönyta som Ö7 är en del av. Om skogen inte finns kvar förlorar området sin fina karaktär och lummighet. Det är idag mycket ljud från lekande barn på förskolan och det kommer bli ännu mer ljud om förskolan byggs ut. Vi är också oroliga för den ökade trafiken som kommer bli på Lagundavägen i och med utbyggnaden av förskolan när fler föräldrar ska hämta och lämna sina barn.

Vi ställer också negativa till stora förskoleenheter. Salnecke förskola är redan en stor förskola och bör inte byggas ut ytterligare. Det är bättre med flera små förskolor då det blir en mycket tryggare miljö för barn och pedagoger. Är det inte bättre att planera en förskola i området Ö5, Ö6 eller Ö4 för att sprida ut förskolorna? Stora förskoleenheter på få platser leder dessutom till en intensifiering av trafiken.

Vi ställer oss också negativa till bebyggelse av radhus samt parhus inom område Ö2 och Ö3 då de tar bort den fina möjligheten till promenader och löpning som idag sker inom området. Området är avkopplande att promenera i eftersom det innebär promenad i skog samt fina siktvyer över ett fantastiskt vackert landskap med utsikt över Salnecke slott. Att promenera på gångvägen längs med väg 55 ger inte alls samma naturupplevelse och avkoppling. Enligt den senaste hjärnforskningen så sker avkoppling bäst effektivt i naturområden och inte bland trafik och bebyggelse.

Att bebygga bostäder i en miljö längs med vägar som kräver bulleranpassning lockar inte heller människor till en flytt till landet och bulleranpassning brukar sällan försköna områden och därmed inte heller infarten till Örsundsbro. Det känns mycket trevligare att komma in i en ort som består av naturmiljö och sedan öppnar bebyggelsen upp sig så som idag.

Vi ställer också mycket främmande till utbyggnad av flerbostadshus i område Ö5 och Ö6. Området är visserligen inte vackert med sin industri idag men vi vill inte se att Örsundsbro centrum utvecklas till att se ut som vilken förort som helst i Sverige med höga hus. Fastigheter med flertalet våningar önskar vi alltså inte. Vi är också oroliga vad detta för med sig med ökad försäljning av droger och

kriminalitet i värsta fall. Vi vill ha kvar en lantlig ort med en mysig känsla i centrum men med småhusbebyggelse i sådana fall. Örsundsbro har idag ett mycket trivsamt lugn som vi vill behålla.

Att förtäta Örsundsbro genom att bebygga jordbruksmark, tex område Ö1 med 30 hyresrätter, ser vi inte som samhällsviktigt intresse. Det är mer samhällsviktigt att värna och ha kvar denna värdefulla jordbruksmark för att kunna använda som jordbruksmark vid tex kristid. Allt för många jordbruksmarker har idag redan bebyggts och kan därmed inte brukas varav vi behöver kunna spara den jordbruksmark som fortfarande finns kvar för att just kunna bruka denna till livsmedelsförsörjning.

Idag har vi en mycket aktiv idrottsförening men det som saknas är en fritidsgård som ordnar aktiviteter för äldre barn. Detta för att minska risken för att barnen ska hamna i missbruk och kriminalitet.

I Örsundsbro så finns idag inga skyddsrum. I och med vårt nuvarande omvärldsläge så önskar vi att detta byggs även i Örsundsbro.

Som tidigare nämnts så flyttade vi till Örsundsbro på grund av ortens lantliga karaktär. Men den förslagna förtätningen och utbyggnaden tycker vi förstör den mysiga småort som Örsundsbro idag är vilket är dess största tillgång.

Tack på förhand och återkom gärna vid frågor.

Svar till privatperson 6

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Den nuvarande förskolan har ett bra läge med närhet till bostadsområden, natur och med goda anslutningsvägar. Vi tror att det i framtiden är möjligt att bygga ut Salneckes förskola så att den fortsatt kan vara attraktiv och välfungerande, trots att det inte blir två mindre enheter. En utbyggnation är också en kostnadsbesparing då nybyggnation är mer kostsam för kommunen.

Vid en utbyggnation av förskolan är det viktigt att hänsyn tas till omgivande grönstruktur samt att gång- och cykelmöjligheterna samt trafiksäkerheten inte försämras. Planen har förtydligats angående detta. Gällande buller och andra störningar ska det utredas i andra delar av kommunens samhällsbyggnadsprocess, främst detaljplanering och bygglovshantering.

Jordbruksmark är ett samhällsviktigt intresse som ofta står i konflikt med bostadsbyggande, ett annat samhällsviktigt intresse. De utpekanden för utveckling som görs i översiktsplanen är baserade på exempelvis behovet av bostäder och tillgänglig mark. Genom arbetet med översiktsplan görs sådana avvägningar kring vilket intresse som ska få företräde. För att få genomföra exploatering på jordbruksmark ska flera kriterier uppfyllas enligt miljöbalken. För område Ö1 finns en antagen detaljplan sedan år 2024, och detta är inget vi ändrar genom denna översiktsplan.

Område Ö2 och Ö3 har ett positivt planbesked sedan ett antal år tillbaka, vilket innebär att kommunen på markägarens förfrågan har beslutat att man avser att inleda detaljplanering. Översiktsplanen möjliggör för en blandad bebyggelse i Ö5 och Ö6 med såväl flerbostadshus,

stadradhus och liknande. Byggnaderna kan bebyggas med en sådan höjd att den smälter in i befintlig bebyggelse, avsikten är alltså inte avsevärt högre hus än vad som redan finns i Örsundsbro idag. Översiktsplanen möjliggör även för utökning av mötesplatser genom Ö5 och Ö6. Där kan exempelvis plats för fritidsverksamhet för barn och ungdomar kan tillkomma.

Kommunens ställningstagande kring skyddsrum finns i Del 3: Beredskap. Enköpings kommun arbetar med beredskapsplanering och har under år 2023 antagit en krisberedskapsplan. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, som har ett övergripande ansvar för landets skyddsrum, tycker att Sveriges ska bevara de befintliga skyddsrummen så långt det går. Det utreds ifall det ska byggas fler skyddsrum eller om nuvarande skyddsrum ska kompletteras med andra former av skydd. Ytterst är det riksdag och regering som beslutar om skyddsrummens framtid.

Privatperson 7

Hej,

Jag har synpunkter på Översiktsplanen när det gäller utbyggnad av kraftledningar. Här behöver kommunen göra ett grundligare arbete för att ta reda på och förstå hur kraftledningar påverkar kommunens innevånare och företagare. Det är endast kraftledningen Hamra-Munga som nämns på flera ställen, t.ex. sid 100 och sidan 159. Varför är det endast denna kraftledning som nämns? Svenska kraftnät har fler planerade projekt, t.ex. Hamra-Överby och Vattenfall har också flera projekt. Om ni ska nämna specifika projekt så ska väl alla nämnas?

Stora kraftledningar, 400 kV, från Hamra anser jag inte kommer att komma kommunen till gagn mer än indirekt. Strömmen till Hamra är fullt tillräcklig för att sedan därifrån gå med mindre ledningar som enkelt kan grävas ner för eldistribution i kommunen. De stora planerade kraftledningarna från Hamra kommer primärt Västerås och Stockholm till gagn. Därför ska de också betala för den negativa påverkan som uppstår i vår kommun. Kraftstationen i Hamra är dessutom en säkerhetsrisk för kommunen, vilket flygning med oidentifierade drönare över Hamra de senaste åren vittnar om. Borde inte det nämnas i översiktsplanen?

Vidare så står det "Utbyggnad och ombyggnad av elnätet behöver ske i nära dialog med nätägarna". Det är väl dialogen med de berörda markägarna som borde prioriteras högst. Det måste stå med i översiktsplanen.

Eftersom det ska ske ett samråd inom en gata på 1 km längs varje kraftledning innebär det en mycket stor inskränkning på markägares frihet att använda sin mark där vi kan nekas göra t.ex. byggnationer vilket kan ha påverkan på företagens möjlighet att utvecklas.

Svar till privatperson 7

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Ställningstagandet kring teknikval för kraftledningar är politiskt beslutat och förblir oförändrat. Enköpings kommun förordar fortsättningsvis nedgrävda kraftledningar. Detta framgår på sida 157. Svenska kraftnäts andra projekt inom transmissionsnätet har pekats ut i karta 49.

Kommunen deltar som en part i dialog om utveckling av kraftledningar. Projekten om utveckling av kraftledningar ägs av endera Svenska kraftnät eller elnätsbolagen. Behovet av tidig dialog med markägare och närboende har förtydligats i planen.

Privatperson 8

Stort tack för ditt mail, kan ni se över planen om mark till ett äldreboende för översiktsplanen till 2040. Många äldre vill ju bo kvar i Grillby och det behövs därför ett äldreboende precis lika väl som en ny förskola! Skulle ha meddelat detta vid mötet den 14/11 som var i matsalen i Grillbyskolan, men detta subjekt fanns inte med för diskussion och jag glömde bort denna viktiga fråga.

Jag vet inte om det är för sent i dagsläget att lämna synpunkter på översiktsplanen, men skickar till dig för handläggning.

Tacksam för svar!

Svar till privatperson 8

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget. Översiktsplanen möjliggör för funktionsblandad bebyggelse på ett antal platser i Grillby. Det innebär att det kan tillkomma äldreboende om det uppstår ett behov. Byggande av nya kommunala verksamheter, till exempel vård- och omsorgsboenden, planeras genom kommunens lokalförsörjningsarbete och investeringsplaner.

Privatperson 9

Hejsan!

Mina synpunkter från första mailet nedan är fortfarande såklart aktuella men vill ändå kommentera ytterligare efter att jag läst er samrådsredogörelse och den uppdaterade översiktsplanen. Vet att jag upprepar mig men kände inte att den uppdaterade översiktsplanen hanterade detta så mycket.

Först och främst saknade jag en del av mina kommentarer i er samrådsredogörelse, framförallt mina huvudpunkter kring att ni vill utveckla Grillby alldeles för mycket alldeles för fort. Att ni måste låta de olika delarna sätta sig och prata mycket längre framtidsperspektiv än 2040 på de här förändringarna. Ert nya förslag känns bättre gällande tidsaspekterna men det är fortfarande för snabbt. Jag känner att ni inte verkar respektera att Grillby är en by och inte en förort och att man är välkommen att flytta härifrån om man vill ha mer människor runtomkring sig.

Det har redan expanderat jättemycket i och med Grillbyängen och ska växa ännu mer där och då borde ni låta samhället få justera sig till den expansionen först innan ni bygger mycket mer. Ni måste någonstans inse att 100 bostäder till i ett område där ni själva säger att det nu finns 424 bostäder är en ökning med 25%, det påverkar samhället. Och så vill ni bygga ytterligare 25% sen, snälla ta det lugnt! Ni skriver att orten är omgiven av brukningsvärd åkermark, låt den vara det då och bygg inte överallt.

Gäller även för t.ex. VA-nätet som ni själva säger klarar G1 och viss del av G5. Gör klart G1 med 100 (!) bostäder till först, påbörja om ni måste område G5 och optimera dessa för vad infrastrukturen redan klarar av, avvakta och se hur det går och vänta med att lägga den stora kostnaden.

Inte någonstans i er samrådsredogörelse eller i översiktsplanen ser jag att ni hanterar oron om tryggheten, varken med fler invånare och framförallt inte med den vansinniga idén om ett pendeltågsstopp. Har ni inte sett hur Bålsta blivit sen pendeltåget kom dit, är inte ni som kommun intresserade av att inte få in den skiten i er kommun, varför riskera det när bussarna redan går? Varför inte försöka satsa mer på bussarna. Det är inte jobbigt att åka buss från Grillby, framförallt inte om det skulle utvecklas, ett tågstopp behövs inte och jag vet att det inte bara är jag som tycker det är en urusel idé. Det enda jag ser i era dokument är hur bra invånarna tycker att det är, inte någonting om att det även finns motståndare till det så jag tycker inte ni ger en nyanserad bild av verkligheten. Jag har själv varit med på samrådsträffarna och vet att det har tagits upp fler motståndare till det, som är intresserade av att bevara Grillby som en lugn och trygg by där tåget INTE går! Jag förstår verkligen inte att ni ens kan överväga att förstöra en så fin by med en så dum idé. Hur tänker ni kring säkerhet och trivsel? Kring väktare/poliser/belysning/övervakningskameror? Jag saknar helt de tankarna från er och svaret är att det inte ens ska behöva tänkas på i Grillby för det är inte ett sådant samhälle, så länge pendeltåget inte går hit alltså.

Ni skriver själva i inledningen till översiktsplanen att det attraktiva med Grillby är lugnet, naturen och småskaligheten, att det lyfts fram av ortsborna, och detta vill ni nu förändra och ge Grillby mest utbyggnad av alla kringorter, det är fullkomligt vansinnigt! Den "förtätning" ni vill göra är inte trevlig, det ser supertråkigt och trångt ut på Grillbyängen och det är inte så ett litet bysamhälle ska se ut. Om ni nu "måste" expandera, bygg villor och eventuellt parhus/radhus. Äganderätter med trädgårdar och luft emellan, vi är inte i Enköping! Ta inspiration från andra delar av Grillby istället, t.ex. kvarteret runt Biblioteksgatan eller Kärrvägen/Tjädevägen. Då blir samhället ännu mer attraktivt. I samrådsredogörelsen skriver ni att det kommit in synpunkter på typ av bebyggelse och enligt min mening ger ni ett ickesvar på det. Respektera vad invånarna säger, vi vet bättre än er vad som passar in i vårt egna samhälle. Snälla utnyttja inte er maktposition till att köra över våra åsikter.

Några korta om områdena, som jag också skrev i mitt första mail men som jag inte tycker ni hanterade:

G1: Färdigställ och låt sätta sig!

G2: Snälla inga flerbostadshus där! Villor och parhus, eventuellt radhus.

G3: Enbart villor.

G4: Vänligen se tidigare mail.

G5: Börja här efter G1, parhus och radhus. Helst inga lägenheter man framförallt INTE hyresrätter! Ni kan inte garantera att det blir hyresrätter för äldre, ni kan inte garantera tryggheten och har inte visat några tecken på att ni ens tänker på det och har en plan för att hantera det. Om ni nu ändå tänker göra hyresrätter (vilket jag antar att ni genomför ändå), gör det i steg 2, balansera det med parhus/radhus

(majoritetsfördelning spelar stor roll) och bygg låga lägenheter med serviceutbud på bottenvåningen men inga höga hus, max 3 våningar!

G6: Lämpligt ställe för låga bostäder i östra delen men förstod inte er nya översiktsplan för ni skriver att det är planlagt för bostäder men sen att det är olämpligt pga. riskerna.

G7: Vänligen se tidigare mail. Jag håller med er om att bostäder är bättre än mer företag/industri där, men långt fram i tiden.

G8: Enig.

G9: Vänligen se tidigare mail för område G10. Jag tycker ni gav ett ickesvar i samrådsredogörelsen och ni borde ju kunna styra vad som byggs där, om det är stora logistikcenter och industrilokaler eller små verksamheter.

Sen kan jag inte nämna det tillräckligt många gånger, INGET PENDELTÅGSSTOPP och som jag skrev i mitt tidigare mail, INGEN NY SKOLA! (superviktigt pga. de anledningar jag skrev tidigare)

Utöver detta tycker jag det är jättekonstigt att ni strukit prioriteringsordningen om så många hade synpunkter på den, det är en viktig del att få vara med och påverka i vad som ska exploateras först.

Vill samtidigt säga att jag tycker ni har gjort ett rejält arbete och ni har okej grundtankar på (väldigt!) lång sikt, jag tycker bara att ni tänker fel gällande typ av bebyggelse på många ställen och det tempo som ni vill göra det i. Att ni tar för lite hänsyn till hur samhället ser ut idag och vad ni själva skriver att orsborna värderar, istället kikar ni på andra nybyggda trångbodda trista områden inne i städerna och vill göra samma sak här. Jag tycker det är totalt fel tänkt och anser självklart att mitt förslag i mitt första mail är mycket bättre än ert, men det absolut bästa är ju att låta Grillby vara ett litet samhälle precis så som det ska vara och inte genomföra några av era planerade byggnationer. Vi har inte bosatt oss här för att vi vill bo i Bålsta eller Enköping, vi har bosatt oss här just för att vi inte vill göra det och det borde ni respektera!

För att avsluta med några positiva saker, är jag glad att ni åtminstone vill behålla naturområdena och göra fler om ni bygger ut, överväg det inte bara utan genomför det också. Även glad över att ni inte planerar att riva Nordiahallen. Positivt att ni ser riskerna och jag tar för givet att ni hanterar de alla ordentligt om ni trots allt ska exploatera. Men ju mindre ni bygger, desto mindre tid och pengar behöver ni lägga på detta och det är ju bra för oss alla

Svar till privatperson 9

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Översiktsplanen är ett vägledande dokument för mark- och vattenanvändningen i kommunen. Den beskriver på ett översiktligt sätt hur exempelvis Grillby kan utvecklas. Det finns exempelvis beskrivningar i planens inledande delar kring social hållbarhet i samhällsplaneringen. Det har vi som utgångspunkt i all samhällsplanering: att planera trygga boende- och vistelsemiljöer för alla

våra medborgare. Översiktsplanen hanterar inte frågor som berör polisiär verksamhet, där hänvisar vi till Polismyndigheten. Belysningsfrågor är inte heller något som hanteras i översiktsplanen utan av Teknisk nämnd.

När planen arbetats fram har vi tagit hänsyn till ortens nuvarande småskaliga karaktär med lägre bebyggelse och många gröna ytor. I de utvecklingsområden som föreslås fortsätter vi på den strategin.

Medborgare har lyft behov av en blandad bebyggelse med såväl villor och radhus som lägenheter. Det ger fler möjligheten att hitta sitt boende i Grillby oavsett behov och livssituation.

Den kommande utbyggnadsplanen kommer att beskriva hur bebyggelseutvecklingen ska prioriteras i kommunen som helhet och därför har prioriteringsordningen för utbyggnad i Grillby strukits ur planen.

Område G6 (nu G5 i planen) har fått ett positivt planbesked. De risker och de värden som ligger inom eller i anslutning till området kommer att beaktas och hanteras i nästa skede av planeringsprocessen: detaljplaneskedet.

Område G9 (nu G8) är redan detaljplanelagt och därför har översiktsplanen förhållit sig till det som redan är politiskt beslutat. Även tågstopp i Grillby är en viktig politisk fråga. Om tågstoppen blir verklighet kommer det att påverka ortens tillväxt.

Slutligen har vi förtydligat att det eventuellt blir en utbyggnation av grundskolan, men det planeras inte någon ny skola i Grillby.

Privatperson 10

(Detta yttrande har kommit i två delar)

Del 1: Hej,

Jag är en av delägarna till fastigheten Albäck 1:1 m.fl. i Fjärdhundra. Vi är flera delägare som föreslår att ytterligare områden läggs till som utvecklingsområden på sidan 39 i översiktsplanen. I bilaga "Planförslag Albäck" finns kartor med inlagda föreslagna skissartade områden F5, F6 och F7, antingen som ett område eller som tre separata områden.

Del 2: Hej,

Vi tror att en framtida ägare till gården kan vilja utveckla området och tänker oss att det i huvudsak blir bostäder som kan kompletteras med exempelvis: kontor/kontorshotell (distansarbete blir vanligare), handel, bygghandel/brädgård, småskalig industri- och hantverksverksamhet, ridverksamhet/ridskola, åkeri, camping och campingstugor nära badet, odlingslotter på åkermark eller annat. Bifogar ännu en gång vårt förslag/utkast på utvecklingsområde.

Svar till privatperson 10

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Den aktuella fastigheten ligger i södra delen av Fjärdhundra, utanför den tätortsgräns som pekas ut i översiktsplanen. Den separeras från ortens övriga bostadsbebyggelse av ett grönområde. Fastigheten utgör en jordbruksfastighet och består delvis av mark som kan anses vara brukningsvärd jordbruksmark. Sådan mark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (Miljöbalken 3 kap. 4§). Det innebär att markens lämplighet behöver prövas, men även att lokalisering på annan lämplig mark ska undersökas.

I Fjärdhundra finns gällande detaljplan för 30–60 bostäder, vilket bedöms täcka behovet av nya bostäder i orten under översiktsplanens planperiod. Område F3 (silotomten) pekas också ut för en eventuell omvandling till funktionsblandad bebyggelse om nuvarande markanvändning upphör på sikt. Även där kan det tillkomma bostäder. Orten har inget högt bebyggelsetryck och kommunen bedömer att det saknas behov av ytterligare områden utpekade för bostäder i detta läge.

Således kan kommunen inte motivera att det finns ett väsentligt samhällsintresse av att ta marken i anspråk för bebyggelse. Även vad gäller lokaliseringsprövningen finns hinder, det finns flera markområden i orten och omlandet som skulle kunna bebyggas med bostäder utan att jordbruksmark tas i anspråk. Skyfallskarteringen visar också på risk för översvämningar i området. Sammanfattningsvis bedömer kommunen att ett utpekande av ny markanvändning i detta läge inte är lämpligt.

Privatperson 11

"Tyck till" om "Översiktsplan 2040" (Hummelsta med omland)

Undertecknad deltog den 20 november vid kommunens informationsmöte om "Översiktsplan 2040" i Hummelstaskolans matsal. Eftersom jag bott i Hummelsta, utan uppehåll, sedan 1972 har jag upplevt många liknande möten som berört vårt samhälle och omlandet. Uppföljning av synpunkter från dessa möten har ofta "varit så där".

Här är mina synpunkter från mötet den 20 november:

- Bra information av planförslaget som berör Hummelsta mm.
- Område H 3 har tidigare pekats ut som lämpligt för Hummelstas utbyggnad. Förslag till detaljplanering av området bör tas fram så snart som möjligt. Planarbetet för H3 bör utföras av kommunen och i första hand innehålla tomter/fastigheter för villabebyggelse. (Lediga tomter saknas sedan lång tid tillbaka i Hummelsta) I övrigt instämmer jag med synpunkter som framförs i bifogad motion till kommunfullmäktige från 2012.
- Område H 2 där förskolebyggnader avvecklats bör planläggas för flerfamiljs-bebyggelse och samhällsservice. Bebyggelseområdet kan troligen vara betydligt större än vad som illustrerats.

Svar till privatperson 11

Enköpings kommun tackar för yttrandet med återkoppling på planförslaget.

Område H3 är fortsättningsvis ett möjligt område för utveckling av bostadsbebyggelse, lokalt näringsliv och mötesplatser. När behov uppstår så kan områden detaljplaneläggas. Vi tar med oss synpunkten om att kommunen bör stå för detaljplaneringen och att det bör planeras för villatomter.

I område H2 kan tätare bebyggelse av flerbostadshus tillkomma enligt planen. Området bedöms kunna inrymma cirka 10–20 nya bostäder med lokaler för verksamheter såsom exempelvis restaurang eller butik i bottenvåning för att komplettera servicen på orten. Storleken på området har beslutats i samråd med kommunens övriga instanser.